

יעקב דוד

מעשה גדול ונורא

וואז דוא איז גישעהן אין דער קהלה הקודש ניקלשבורג
בשנת תנ״ו · ווא איין רוח אין איינם בחור איז
קומן · וויא האט ער אים נט[illegible]יך גימאכט טרייאן אונ׳ ברומן ·
האט אים אן גיטאן גאר פֿי[illegible] סורים · עש מאג זיין גיוועזן טבת
יום טוב אודר אויך אודר פורים · עש איז זאלכיש מעשה
זוכשטן זיין לעב טאג ניט ווארדן גיהערט אודר גיזעהן · ווייל
דער עולם שטיט דש זולכיש זאלטי זיין גשעהן · זאלכר רוח
אבר דורך איין בעל שם בעזרת השם ב״ה איז ווידר אויז דען
בחור ווארדן גיטריבן · וויא אין דען מעשה אויז פֿירלך
אלז שטיט גישריבן · וועלכש קוריאם אונ׳
ווידרום פרבארמליך צו לייאן · ווער
זאלכיש קויפֿט ווירט זיין ג[illegible]ט
ניט רייאן · אונ׳ וויל דיז
מעשה בשנת תנ[illegible] ·
איז ווארדן
גיטרוקט ·
וועלכש
אבר
גאר גשווינט
ווארדן פֿר לוקט ·
דען ניט מער צו פֿינטן זיין ·
זא האט מן זאלכיש ווידר גיבראכט
אין דער טרוק אריין · עש גיבט מאנכר
פֿר געבנש אויז זיין געלט · אבר אין דיזר מעשה
ווירט איר פֿינטן וויא טייאר גיהט אויך דיזר או[illegible]
וועלט . עש ווירט זיך מאנכר ניט שעמן · אונ׳ צו הערן כעמן ·
בזכות זה ובא לציון גואל אמן :

נדפס בשנת תצ״ג לפ״ק
בק״ק פרנקפורט דמיין

הנה אחרי רואי ראיתי **מעשה גדול ונורא** אשר
נדפס מקדמת דנא ע"י בעל קבלה החכם והשלם מהור"ר
משה פרעגר יצ"ו מק"ק ניקלשבורג . בשנת **תנ"ו** לפ"ק . ואחשב
אחר מעשה הנ"ל ומצאתי בקושי אחד בעיר . ושנים במשפחה כ
הקונים היו מחטפין ומקטפין מיד ליד לקנותו . ומאחר שכבר הי
באו לעולמים . ומרוב הזמן הם אינם שכיחים ונמצאים ולי
שכחה הם באים . הבאתי מחדש לדפוס כדי שיהי' זה זכרון לב
לאחרונים . זכות הרבים יעמוד לי לדור דורים . ואין צורך ליטול
הסכמה עליו . וכל ישראל נשבע כבר מהר סיני שלא משיג גבול
רעהו . ובפרט ארור משיג גבול רעהו . ע"כ באתי בלשון כח
כפר"שי . לבלתי ירים איש את ידו להדפיס משנה הלז ע"י עצמו ולא
ע"י אחרים עד כלות חמשה שנים אחרי כלות
הדפסה זאת והשומע לי ישכון בטח
ותבא עליו ברכה:

כד הקטן משה יצחק בלא"א הר"ר ברוך
זצ"ל רעדוויץ

מעשה ה׳ כי נורא הוא

היא בייא טוט אן דען עולם לו וויטן דאז גרוסי מעטה וואז גשעהן איז
מיט איין יונגן וועלכר גיהייטן האט אברהם בן מהור״ר חיים אויז
אדינות פולן פון ק״ק טעפיט: דער יונג איז ארום גאנגן היין אונ׳ הער
יעקס יאר אונ׳ איז אין אים קומן איין רוח: דער רוח האט דעם יונגן גאר
גרוסי טווערי ביטרי עינויים אן גיטאן דש ער אלכי גרוסי יסור״י אויז
גיטטאנדן האט דש ניט גנוגזאם לו ביטרייבן זיין: דער רוח האט אים
אלי טאג לווייא ביז דרייא מאל או״ בנילי״נג לו דער ערד גיווארפן אין אלי
גאסן אונ׳ אלי מארקן דש כל ישראל אונ׳ ערלים גיזעהן האבן לו מאות
אונ׳ אלפים נפשות וועלכי אום אים ארום גיטטאנטן אונ׳ דיס טטראף פון
הטי׳ ב״ה לו גיזעהן: כי הרבה שלוחים למקום: ווען ער אויף דער
ערד גילעגן איז וואז האט ער העכר אונ׳ פיס פון זיך גיטטרעקט זיין פנים
גיגן דען היאל: אין דעם דש ער זוא האט גילעגן האט ער מתודה גיוועזן
על חטא ועל חטאים דיא ער גיטאן האט פון זיינר יוגנט אן: אונ׳ האט
אלז גיזונגן מיט איין טין קול אונ׳ מיט גרוטן טרויאריגן ערבערמליכן
ניגון: אבר איהר ער לו דער ערד גיפאלן איז האט ער אין זיינר האנט איין
גרוטן שטיין גינומן וועלכר גיוואגן האט אכליג ביז ניינליג פפונט: זעלביגן
שטיין האט ער מיט לווייא הענט אן לווייא עקין פון שטיין אן גיפאטט
ווען ער ווידוי גיזאגט האט: אונ׳ האט דען שטיין אויף דער הויך גיהובן
זוא וויט זייני הענט האבן רייכן קענין אונ׳ האט זיך מיט אויף זיין הערץ
גיטלאגן זוא שטארק ער האט שלאגן קענין אויף יעדווערדן חטא אנדרליך
אייני נאך דש אנדרי ביז דש קול פון דען שלאגן איז פון וויטן גהערט ווארדן
אלז ווען מן מיט איין האמר וויל איין פעלטן לו שלאגן: אונ׳ אל דאס פאלק
דיא זאלכיז גיזעהן אונ׳ גיהערט האבן: זיך זער פר וואונדרט איבר דען
גרוטן מעטה דש זיין לעב טאג איז ניט גהערט אודר גזעהן ווארדן:
פר וואר וועלכי אורן דש גהערט האבן דיא זעלביגי אירי גאנ׳ ליי[…]טרן
אונ׳ טרויאריג זיין: דען אלי ווידויים דש ער ה[…] מתודה גיוועזן אויף זיך
זעלבטטן האט ער אלי ביטיידליך גיזאגט וואז ער גיטאן האט אונ׳ אלי נאך
דינם אלף בית כסדר מתוודה גיוועזן מיט הוכין קול מיט גרוש התעוררת
אונ׳ מיט גרוסי שלעק: פיל דיא זולכיז גיזעהן האבן: זיין גאנלן ערזעליך
ז אריבר גיווארדן אונ׳ האבן תשובה גיטאן אויף אירי עבירות: זולכיז האט
דער רוח גיטאן אלי טאג לווייא אודר דרייא מאל אבר אן שבתות אונ׳ ימים
טובים האט ער זולכיז מערי גיטאן: דיא זעקס יאר דש דער יונג אברהם
זא היין אונ׳ הער איז גאנגן אונ׳ האט נעוכד אין לאנד גיוועזן אין אלי שטעט

אונ׳ אורטין אודר ער האט קיין הילף צו זיינר מכה פינטן קענין : פר עטליכי
וואכין איז דר יונג אברם אלהער קומן אין אונזר קהלה קדושה ניקלשפורג
ע״ך ואס ביטראל עיר גדולה לאלהים פול חכמים אונ׳ סופרים וויא איר זון
גיזעהן אונ׳ גיהערט דען יונגי זייני גרוסי ביטרי צרות אונ׳ יסורים ער
לייטן מוז פון דעם רוח אונ׳ דיא גרוסי מעשים וואס ער טוט וויא מן אויך
בחוש זיכט וויא דער רוח גיט דעם יונגן אין זיין גאנצן גוף פון אובן ביז
אונטן אונ׳ פון אונטן ביז אובן : אונ׳ דען גרוסן שטיין דז ער אויף זיין לב
האט גיהאט : האט זיך זעלבשטן הין אונ׳ הער גיוועלגרט נאך אליר לענג
זיין גאנצן גוף מיט אויף אונ׳ אב לויפן אונ׳ אויך גיהאלטן : אין דעמי האט
דער רוח דען שטיין מיט מוויא הענט אן גינומן אונ׳ האט אים אין דער
היך גיהובן וויא צום ערשטן אונ׳ ווידר מתוודה גיוועזן אונ׳ זיך ווידר גשלאגן
מיט דעם שטיין אויף זיין הערץ בכל כחו : אונ׳ אזו האט דער יונג זייני
טעג אונ׳ יאר אין צרות אונ׳ לאט פר בראכט ביז אלהער : אבר צו גוטן זאל
גידאכט ווערדן דער נאמן פון מורינו ורבינו הגדול מופלג בתורה ראש
מתיבתא ומב בית דין אין אונזר קהלה אונ׳ אין גאנץ מדינה מעררין בכל
כבוד מאו מהור״ר דוד אופנהיים נר״ו : וויא ער גהערט אונ׳ גיזעהן האט
דען יונגן אונ׳ זייני מעשים וויא דער רוח מיט אים פר ברענגט וועלכי זיין
לעב טאג זיין ניט גיהערט אונ׳ גיזעהן ווארדן : דא זאגט מהור״ר דוד מי
יתן דש צו דעם יונגן מיין הילף זאלט גישעהן קענין צו זיינר מכה : דש
זיך מאכט מגולגל זכות זיין על ידי זכאי אונ׳ השי׳ זאלט ביגערן דורך זיינר
האנט מצליח זיין : זוא מיז איין נסגטעה דש איין בעל קבלה הזוכם והשלים
מהור״ר משה פרעגר יצ״ו וועלכר אין אונזר קהלה קדושה האט גיוואונט
מיט ווייב אונ׳ קינדר פיל פר פלוסי יאר נאך דער פרעגר טרפה : נאך
דעם איז ער גילוהן נאך ק״ק ברודא : אונ׳ סוף טבת תנ״ו לפ״ק איז מהור״ר
משה פרעגר ווידר היים גילוהן אין אונזר קהלה אונ׳ זיך וועלן מקדים
זיין צו דבר מצוה אונ׳ זיין ספר ויקהל משה וועלן אין דער דרוק ברענגן
אונ׳ הוט וועלן דרזיך נעמן דיא הסכמה פון גידאכטן מהור״ר דוד אופנהיים
וויא ער זיך האט דארויף [●]ואך גיוועזן : דען מהור״ר משה האט משמש
גיוועזן דען הגאון מהור״ר דוד : צו דיא גאנצי צייט דש ער אין אונזר קהלה
איז גיוועזן : זוא איז אויך ראוי גיוועזן דש ער רשות גינומן האט פון
הגאון הרב מהור״ר דוד צו זיין ספר צו דרוקן : זעלביג מאל האט הגאון
הר״ב מהור״ר דוד גיזאגט צו מהור״ר משה : משה משה בלשון ליבשאפט
איך וויז פר וואר דש דוא מסוגל ביסט אונ׳ ברוך ומנוסה אונ׳ מפורסם צו
דיא עסקים : פיל ציכט ביגערט השי״ דש דוא זאלשט הירינן מצליח זיין
דש דוא דען יונגן קאנשט דען רוח אויז טרייבן בעזרת האל יתברך אונ׳
איך

איך האב טאן ספרים דא לו מכין גיוועזן דש איך לווישן אייני כתבי קודש
גיפונטן האב חבילות חבילות דש השבעות אונ׳ סגולות זיין דיא דא גהערן
לו דיא עסקים איך וויל דיר זיא איין הענטיגן דיא זעלביגי כתבו קודש אולי
אעלעט דורך דיר יתקדש שמו ברבים ווערדן : וויא מהור״ר משה זאלבייז
גהערט האט פון הגאון הרב מהור״ר דודי ילו : זוא האט מהור״ר משה
גיזאגט איך וויל כון ניט שטיל זיין אונ׳ ניט רואין ביז איך איין היילן לו דען
יונגן טאן ווער אונ׳ אויך גאט וויל איך איך סומך זיין ועזרי מעם ה׳ עושה
שמים וארץ : אלזו האט דער רב מהור״ר דוד ילו דען מהור״ר משה ילו נייני
ספרים דיא דא לו גיהערן : איין גהענטיגט : דא מיט ער דען רוח קאן
אין קיגן גין בגדולות ובפלאות אונ׳ אים יאגן עד חרמה בעזרת האל : כון
האט אונזר רב מהור״ר דוד נאך ווין ראסן אוזין : פאר זיינר אב ראס אבר
דער רב האט גוזר גיוועזן אויך דיא האלופים בית דינא רבא בית דין
הגדול פון אונזר קהלה ובפרט דיא אופלאים אין בית דין זיין נעמליך האלוף
התורני מהור״ר הירש דיין ס״גל אונ׳ מהור״ר פרץ דיין דיא זעלביגי זאלן
מיט דען מהור״ר משה גין לו היילן דש ער קאן מכח אלהפועל ברענגן אונ׳
מקדש השם הגדול זיין : אונ׳ אזו האט מהור״ר משה גלייך איין ליין
גימאכט אונ׳ איין פאר זאמלונג קדושה פון גידאכטן בית דין הגדול בניין
כמה וכמה רבנים מופלגים אונ׳ אנשי מעשה אונ׳ כשבשט אנדרי חסידים
אונ׳ יראי ה׳ זיין : איז בייא אינן גיבליבן דיא הסכמה לקנא קנאת יי׳
צבאות אונ׳ מקדש שמו ברבים זיין אונ׳ דען רוח אין קיגן גין זוא פיל אזן אירן
פאר מעגין שטיט ובאליכחם : בכן איז גלייך גיוועזן ערב ראש ד״ש שבט
תנו לפ״ק : איז לו פריא האלוף מהור״ר משה אויז דער שול גאנגן זוא האבן
אים עטליכי לומדים פאר דיא שול אויף גיווארט אונ׳ האבן מפליר גיוועזן
אן מהור״ר משה הכ״ל ער זאל מוחל זיין אונ׳ מיט זיא מכאב גין אין הקדש לו
דען רוח זי וועלן זעהן וואז ער ווערט לו אים רידן בכן איז מהור״ר משה מיט
דיא לומדים אין דיא שטובן לו אים קומן איז דר יונג גזעסן הינטר דען אובין
אונ׳ עסט פוטר אונ׳ ברוט : אזו שפראך האלוף מהור״ר שמעון ווארמשליך
ז״ל אברהם קום אפיר פון הינטר דען אובן איך ברענג דיר אזו איין יודן
וואז רואדיין טאג האסט ניט גיזעהן : אזו שפראך דער רוח גיווייש
איין יודן פון יענה וועלט איין הער אזו איז דער יונג אפיר פון הינטר אופן
גאנגן אונ׳ האט געשין אזו שפראך מהור״ר משה לו דען יונגן האסט דיך
גיוועזן לו עסין אזו שפראך דער רוח זיא פאלט אן אויז אויך ווארין ער האט
זיך אין זעקס יאר ניט גיוועזן דער ווערט איך גיווייש פרום מאכין זוא
שפראך מהור״ר משה הער לו איך וויל דיר ווייזן איין זאך וואז רוא דיין לעב
טאג ניט גיזעהן האסט מאטוט מהור״ר משה אויז זיין בריטל ארויז שאות

גרוטים אונ׳ ווייזט עס קיגן דען רוח אלזוא באלד דס דער רוח דיא שמות
האט גיזעהן אזו לויפט ער אנויז צו דיער שטובין אונ׳ לויפט איבר מהור״ר
משה הכ״ץ ווידר הכיין אונ׳ ברענגט איין גרוטין שטעקין מיט זיך אונ׳ איבר
מהור״ר משה מהער ער האט פר מיינט ער וויל ר׳ משה טרעקין אז וויא ער
האט אלי לייט גשרעקט אונ׳ גיזאגט מבר מהור״ר משה האט זיך ניט לאזין
פון אים טרעקין וויא ער איין קליינר פאר טון איז אזו איז ער שטין גיבליבן
אונ׳ פליט אים מיט בידה הענד אין זיין שטעקין הכיין אונ׳ שפראך צו אים
אתה רוח הטומאה אתה באת אלי במקל ואנכי באתי עליך בשם יי׳ צבאות
אזו לאזט ער דען שטעקן תיכף וויד פאלן אונ׳ לויפט אנויז צו דער שטובן
אבר די אנדרן לומדים די פרכטין זיך אונ׳ וואלטין ניט צו טרעטן אונ׳ מהור״ר
משה שטיט קיגן אים אזו וואלט דער רוח ניאר הכיין גיאן אין דער שטובין
פר מהור״ר משה אבר דר רוח שטאלט מיט איין מעסר הכיין צו דר שטובן
טיר אונ׳ שפראך קום נאר ארויז אזו וויל איך דיר על השחיטה מכין אבר ר׳
משה פארכט זיך ניכטט פר אים אונ׳ גיט מהין צו דר שטובן טיר אונ׳ וויל צו אים
מנויז גין: דא לויפט דער רוח פון דער טיר וועק אונ׳ ליפט אין דער מנדר
שטוב מכיין: דער נאך קומט ער ווידר רויז צו לויפן אונ׳ זאגט צו שלום דען
ליבלה ליביר דיין זון דוא בישט שולט דרמן ווארום זאלטשטו מיר זאלכי לייט
ארייך לאזן: איך האב דיר הונדרט מאלט גיזאגט דוא זאלשט זעלכי
לייט ניט ארייך לאזן איך בין דען ר׳ משה פרעגר גאנץ אונגרן אויז גוויכן
וואו איך אין גשפירט האב אויך צוויא מייל וועגז בין איך פר אים אוועק
גלאפן קומט ער מיר נאך אבר ער ווערט ביי מיר ניכט אויז ריכטן ער מיינט
וייל ער איז גיוועזן מנדרשט וואו בייא איין רוח וויא מן אין האט ארויז
גיטריבן ווערט ער איך אך ארויז טרייבן הא הא ער ווערט בייא מיר ניכט
אויז ריכטן דען זעלביגן הט מן מיט שטיל שווייגניג פולווירט דר שאמין זארג
ניט מיר וויל ר׳ משה מקדר טיש אונ׳ דר רוח איז אלז אוועק גילאפן פר ר׳ משה
הכ״ץ האט כלל ניט וועלן אין דער שטובין הכיין גיאן וואו ר׳ משה איז גוועזן
בקיבוץ מהור״ר משה הכ״ץ איז מיט דיא לומדים ווידר אוועק גנגין אזו איז דר
רוח דען גאנצין טאג ברוגז גוועזן איבר דיא לייט אין הקדש אונ׳ מיט דען
יונגן אך פיל פר שטיפט אונ׳ האט גזאגט צו דיא לייט זיא לאזן מיר זעלכי לייט
ארייך דיא דא טרעיט עולות קאנן זיין מיכה מאונים זיין זעלברט פר דען
ר׳ משה דער טראקין מחר זה איז מהור״ר משה גאנגן האט מאסף גיוועזן
לומדים וכל בני ישיבה בידיעת הגאון אב״ד ורבי האדיכה אונ׳ איז גאנגן צו
דען רוח אונ׳ אים התראה גיטאן ער זאל גיין אויז דען גוף הבחור אברהם
בליניק ובלי צער העם אמר ישנו פה והעם אמר אמנו פה בזה הלשון אתה
רשע רוח הטומאה הזיד טוא איך דיר התראה בידיעת הגאון אב״ד ובידיעת

כל

כל הקהל ובפירוש הקב"ה ושכינתו וכל פמליה וב"ד של מעלה אונ' האט גמע
אלי דיא עולמות אונ' אלי דיא טמאות אונ' אלי דיא מלאכים דיא דא רגירין אין
אלי דיא עולמות האט איך געמעלט אלי דיא טרים אונ' ממונים איבר דיא רוחין
אונ' שדים וואו דוא מוכט זיין אודר זייכר גיוועזט ביסט אזו בין איך מלי
מלך צו דער התראה זיא אלי בהספמה אחת זאלן מסכים מיט איר זיין מיט
דער התראה וואז איך דיך דיא התרה בין דוא זאלסט ארויז גין אויז דעם
גוף הבחור אברהם הנולד אן ייטא בלי נזק ולער דוא זאלסט ארויז גין דרך
אצבע קטנה ברגל שמאל אונ' קיין בר ישראל מזיק זיין העם אשר היטכו פה
הן העם אשר איננו פה הן זכר או נקבה הן קטן וגדול יהי מי שיהי' זאלסט
קיין שליטה האבין בטמאות הקדושים פלוני דש אייכם דיא האר זיינן קפמר
גשטיגן פר גרוסה מורא וואז מהור"ר משה געמעלט האט ווערסטו מיר לייאת
זיין מוטב וויל איך מקבל תענית זיין דייכט וועגין אויך איין גנץ יאר מדיוק
ויום חול מיומים שאין אומרים תחינה אונ' איל דיר קדיש נאך זאגן אונ' וועלין
שעורים לערנין דייכט וועגן דער מיט אז דוא ווערסט איין כפרה האבין
אונ' וועלין דיך מליל זיין פון דיא מלאכי חבלות אונ' דוא ווערסט מנוחה האבן
פר זיא אונ' ווערסט אין גהנם קומן: איך בין אויך דיין גוטן קומן צו דיר
מיט דער עדה קדושה: איר וועלין דיך מזכה זיין אז דוא ווערסט איין
תיקון האבין כי לא ידח ממנו כל נידח דוא ווערסט איר דאנקן דרום
אונ' ווערסט איין זכרון האבן אן ר' משה פרעגר ווזם לאז דוא רשע רוח
הטומאה ווערסט איר דען ניט לייאת זיין אונ' ווילסט ניט מיט גוטן ארויז
גיאן ארויז מוסטו דאז איז מיר קיין ספק ניט איך וויל דיך טון תרבות לערנן
ניטט אער דער חילוק איז אוב דוא ווערסט מיט גוטין ארויז אודר ניט
מיא איך דיא השבעות ושמות גדולים ווער צו דיר ברויכן אונ' ווער ארעיט
אלי דיא עולמות מעלה ומטה פון דייכט וועגן זיין דער נאך האט דוא
גאר קיין תקנה דרום אך רמט איך דיר גוטן איך בין זוכט רק טוב
דרום זייא מיר לייאת באם לאז ווער איך דיך אונ' דייני ממונים אחרים
ומכרה זיין בכל מיני חרמות ושמתות ונידוים וארורים ובכל מיני השבעות
בשבעת ספרי תורה ובשבעה שופרות ובשבעה ינדים דיא נאך כ"ט האבן
רואי קרי גיוועזן אונ' ווער איבר דיר אונ' איבר דייני ממונים שיקן מלאכי
חבלות אז זיא ווערן דיך מיט דייני ממונים ארויז רייסן אויז דעם גוף פון
הבחור אברם הנולד אן ייטא אונ' ווערן דיך ווערפן בנוקבא דתהומא רבה
גאר פון דעם עולם מוועק אז דוא מיט דייני ממונים גאר קיין מזה פון דיא
זין אונ' לבנה טארין הכאה האבין ווערט קיין תקנה אונ' תקומה זיין צו
דיין מפלה דא היבט דער רוח אן צו טרייאן לצעקה גדולה ומרה ער מאוד הא
הא איך לאך מיר דיר איך טפאט מיר דיר איך פרעג ניקס נאך דיר ווען איך
ווער

ופר ארויז אזו ויל איך אין דיר אכיין ארויז ווערסט איך ניט ברענגן אין
זעקט אונ׳ צוואנציג יאר ווער איך ארויז הא הא ארויז ברענגסטו איך ניט
איך האב דז חזק איין גיכוואן כיין ארויז ברענגסטו איך ניט אין זעקט אונ׳
צוואנציג יאר קום איר איך זאל ארויז גין וויל איך אים ערטט דאז הערן אב
רייסן דער נאך ווער איך ארויז גין וויא טוטסטו איר התראה פֿון הגאון הרב
ווגן דער רבֿ איז יוא ניט היא ער איז אין ווינא אזו ענטפֿרט אהו״ר משה
דוא רשע איז וואר דר רבֿ איז ניט היא אבר איער איז מכאן גילוגן זוא הט ער
איר רשות געבן אונ׳ אידדר בייא גבעטן איך זאל אויך דיר גין מיט השבעות
גדולות אונ׳ מיט חרוואות וטאתות וארורים ונדויים אזו ענטפֿרט דער
רוח דוא משה פֿרעגר גנבֿ ווארום ליסטו ניט דיין ספר נאך דוא ברענגסט
דאך איין ספֿר אין דער דרוק ווארום לאסטו איר ניט מנוחה ווערסטו
איר ניט מנוחה לאזן אזו וויל איך דען יונגן גאר קיין מנוחה לאזן אונ׳
אין ניקס לאזן עסין נאך טרינקן א״ך וויל אים שטעכֿן אונ׳ בייסן ׃ איך וויל
גראד אן שבת ניקס אנדרשט עסן אלז ערד ׃ איך לאך אויז איך איך שפאט
אויז אייך איך פֿערכֿט איך ניטש פֿר אייך ׃ אונ׳ האט מיטלכֿם אב זונדרליך
דברים רעים געבין אונ׳ אייטל להכֿעיס ריד הא הא הא הא איך פֿירכֿט
איך גאר ניטש איך האב עז כון סון ווייט גזוגן גיבראכֿט איך בין טון
בכף הקלע גוועזן אונ׳ האב שון אנדרי דינ׳ם אויז גשטנדן אונ׳ האב נאך פֿיל
אויז צו שטין ׃ אזו היבט אהור״ר משה אן דוא רשע זייא חוזר אך וועלין איר
דיך מתקן זיין אונ׳ וועלין צדקה דיינט וועגן געבן אונ׳ וועלין דיינט וועגן
תעניתים האבן ׃ אזו היבט ער אן צו לאכֿן אונ׳ צו שפאטין איכי חוזר איכי חוזר
פֿז העלפֿט איר קיין תקון דאז בלוט פֿון זכֿריה הנבֿיא זידט איך האב צווייא
רבנים אמית גיוועזן ר׳ איזק ר׳ העגדילט אונ׳ ר׳ אהרן ר׳ ליבז ׃ דא שפראך מן
צו אים איר וועלין זיא מחילה לאזין בעטין דיינט וועגן איר וועלן מיט פֿלייש
אין פוזין אגיין שיקן אזו ענטפֿרט דר רוח דוא מוסט דיך פֿאר כופֿר זיין ווען
דוא ווילסט זיא מחילה בעטן איך האב זיא לאזן אין חלר צו קבֿורה טאן אונ׳
האב איין דאות לאזן אויך זעהר קבֿר שטעלן ׃ אך אייני זרעים טאאים ליידן
ניט אז איך איין תקון זאל האבן דרום גיא איך ניטש ארויז ׃ אין זעקט אונ׳
צוואנציג יאר וויל איך ארויז גין אונ׳ וויל דער נאך ערטט דען יונגן דט הערץ
אב רייסן הא הא הא איך גיא ניטש ארויז איך גיא ניטש ארויז איך בין
אין אייני גוטי הערבריג אין איין גוט קווארטיר ניקס ארויז ניקס ארויז
ניקס ארויז אין דיר אכיין אין דיר אכיין ווען איך ווער אנדרשט מוזן ארויז גין
וויל איך פֿר מזיק זיין כמה נפֿשות דר נאך וויל איך אין דיר אכיין ׃ דט איז
גיוועזן יום ה׳ ח׳ שבֿט תנ״ו לפֿ״ק ׃ יום ב׳ איז אהור״ר משה ווידר מיט איין
עדה קדושה גנגן צו דען רוח האט וועלן דיא אנדרע התראה טאן ׃ אזו במזד

דאז דער רוח האט דאז גוואר גיווארן דאש מהור"ר משה קומט מיט איין
עדה קדושה זיין פֿאר מיאר צו שלאפֿין אלפֿים גאט בהיט זיא אז דער רוח
האט דש גזעהן דיא זייט קומן צו לויפֿן אזו איז דער יונג ארויז גאנגן צו דר
שטוב איז אין דער מויאר איין קליין לעכֿל גיוועזן אז קוים איין קאטץ האט
קענין דארך קריכֿן אזו האט דער רוח דען יונגן דארך דען לעכֿל דארך
גדרענגט איז איין מעשה יי' גיוועזן אונ' שלאפֿין מיט דען יונגן עס איז
ניט מיגליך גיוועזן דאש אים איין פֿוגל העט קענין נאך פֿליהן אלז אן שוך
בערפֿיס אן שטרומף זיינן אים אל זייט זעקש פֿערשוכֿין נאך צו פֿערט גריטן
איז ער שלאפֿן ביז אן דרמסון הובין אין אייסטריך דארט הט ער זיך גזעצט
צווישן דיא בעריג ער ניט גימיינט אז מן אים ווערט נאך רייטן האבן זיא אין
אום גרינגלט וויא ער זיך גזעהן האט איז ער ארויז איבר זיא מיט מעשר אונ'
האט זיא דער שטעכֿן וועלן · אליין ער האט אינן ניקש טון קענין · זא האבן
זיא דען יונגן ווידר אין אונזר קהלה גיבראכֿט · זא האט מהור"ר משה דען
רוח גיפֿראגט וויא זיין נאמן איז · דא האט ער ניטש גיאנטווארט · האט
מהור"ר משה ווידר גיזאגט דוא רוח הטומאה ווערשטו מיר דיין נאמן זאגן
איז גוט · וואו אבר ניט · זא וויל איך דיך שאן לערנין דאז דוא מוזט זאגן ·
האט דער רוח אלז בעזות גיאנטווארט: האט מהור"ר משה גיזאגט צום
רוח איך וויל דיך מתקן זיין דש דוא ווערשט איין כפרה האבן · איך בין
דיך מזהיר דז דוא מיט גוטן זאלשט אויז דען יונגן גין · דא אנטווארט דער
רוח זאגט מיר מנוחה איך גיא ניט ארויז דא בין איך אין איין גוטי הערבריג
וויא זאל איך נון ארויז · זא שפראך מהור"ר משה מיר קומן אויף דיין הנאה
אונ' דיין טובה וועגן מיר וועלין דיך מתקן זיין דש דוא זאלשט קענן אין
גיהנם אריין קומן · אזו היבט דער רוח אן צו זאגין אונ' צו שפאטין יוא
ער וויל מיך מתקן זיין אויך מיר איז גיזאגט גיווארין מעוות שאינו יכול
לתקן ביז מייני זרעים טמאים ווערן איין כפרה ווערן צוויא זיינן נאך
אויף דען עולם איך מוז נאך פֿופֿציג יאר אין עולם ארום פֿליהן דער נאך
אולי יש תקוה שטראפֿט ענקרי קינדר מיט מיר איך האב נאר איין בליק
אויף יענים עולם געבן האב איך גיזעהן זעלכי קלייני צו קניטשטי יידליך
דיא דא זיין גיוועזן שפֿל אויף דען עולם וויא חשוב זיינן זיא אויף יענם
עולם איך וועלט ווער מיר משרת אויף דען עולם גיוועזן וויא חשוב
בין איך גיוועזן אויף דען עולם מיט מיינה חבירים וויא פֿליהן מיר ארום
אין עולם אונ' האבן קיין מנוחה אין גאנצן עולם · פֿירציג יאר בין איך
נון איין רוח הא הא הא וואש האב איך טון מיש גישנדן · מהור"ר
משה פֿראגט אין אויף זיין נאמן · זא ענטפֿרט ער תיכף ווער מיר
מיין נאמן זאגן · ער מוז טון פֿערטיג · אבר מהור"ר משה האט

איין

איין נאך דיכט גיזאגט דש ער האט גיהייסן אנטזעצר ר׳ שמואל אודר ר׳
אברהם ער איז לו פאר איין חזן גיוועזן דער נאך איז ער ראש מדינה גיוועזן
דר נאך איז ער איין הגאון גיווארדן ׃ אזו שפראך מהור״ר משה דוא רטי
ווייט איך דען ניט דיין נאמן ביסטו ניט איין בטריבטר שליח לבור
גיוועזן ׃ דוא הייסט ר׳ אברהם אודר ר׳ שמואל ׃ זוא זאגיט ער אונ׳
שפראך דוא זייקסט איין ראש מדינה בין איך גיוועזן קיין חזן ׃ אונ׳ ער
דער שראק פארט פר מהור״ר משה אונ׳ שפראך מיט גרוסר חולשה ווייא
קאנסטו דוא איך דוא ביסט אן גאלגין גיהאנגן אונ׳ איך בין פר בייא גפלוגן
ניכט דאס זעלביג מאל קאנסטו דוא איך אונ׳ גאביט מיט מלאכים בייא דיר ׃
אונ׳ בלאזט דען יונגן אויף אז ווייא איין פאס אונ׳ שפייאט אויף מיט מלאכים ׃
אזו גיבט אים ר׳ משה איין פושט אין פנים ׃ אזו זאגט דער רוח וועם
שלאגט עטן דער גוף איז דאך ניט מיין איך בין דאך נור איין רוח דער גוף
קערט דאך דען יונגן לו ׃ ער גיבט מיט מלאכים דברים רעים איין יהודי
אין דיזן גישטאנדן זאגט ער לו אים דער רשע קומט אך מריין לו מיר אונ׳
האט איין פסולי לילה אן העט אברהם ניט פסולי לילית אן גיהאט ווער איך
ניט אין אים מכיין קומן ׃ אזו זכט דער יהודי איברמל אונ׳ גיפינט ניכטש
פול ׃ אזו שפראך דער רוח האטטו אובן אן דיא כנפות בודק גיוועזן ׃ אזו
וואר עס אמת ווארן דיא לילה אן דיא כנפי פול ׃

אבר נאך דער מכה התראה וואר ער זער מונטר טעניג גיווארן אונ׳ גרעט מורא פר מוהר״ר משה גהאט ער האט אין ניאר בייא
טאג גישלאגן ניידרט בייא נאכט האט ער איין שטיין אויף גיפאסט אונ׳
האט אים גיפירט פר דיא נייא מול אום מיטן אין דער נאכט אונ׳ אים
גישלאגן ב׳ מכות אונ׳ מתודה גיוועזן אונ׳ בייא טאג גאר ניאר גישלאגן ׃
איין מאל זיין נייט לו אים קומן אונ׳ האבן גיזאגט מהור״ר משה ברעגר
איז מוועק גילגן זיין ספר אין דער דפוס לו ברענגן אזו האט ער פרטוחה
אין דיא שטוב אום גיטאלט דר נאך האט ער גימאר גיווארן דש אן האט
אים [illegible] גאיבט האט זיך דער זעלביג ניט טארן וויין פר אים ער האט
וועלן רליחה אן אים טאן ׃ בקילר אן דען דינשטאג דער נאך איז מהור״ר
משה ווידר לו אים גאנגן מיט איין עדה קדושה האט אים גיטאן דיא דריטי
התראה מיין אהריה כלום אז מהור״ר משה מכיין לו אים קומן איז אזו הט ער
גיבעטן רבי לעבן איך ביט אייך לאזט איך הייכט גין איז דאך הייכט קיין
קריאת התורה ניט איך ביט אייך גאר זער לאזט עס בלייבן ביז דאנרשטאג
אזו ענטפרט מהור״ר משה כי יאון דנמ רשע איך גיב דיר גאר קיין לייט ניט ׃
הייכט טוא איך דיר התראה דוא זאלסט מיט גוטן ארויז גין אויז דעם גוף
נער מברם הכולר אן ייטא בלי ניק ולער הטעם מטר יטנו עה והעם אטר

מיכנו

איינו פה רק דרך אבע קטנה שברגל שואל אזו וועןן איר דיך שתקן זיין
דס דוא ווערסט מנוחה האבן פר דיא מחבלים ומשחיתים. איך בין מקבל
כלי פון דייגט וועגן תענית לו האבן איין שנה תמימה איר יום ויום׳ חון
איינים שאין מוורים בהם תחנה אונ׳ ויל דיינט וועגן קדיש זאגן אונ׳
איר ווען שיעורים אויף ריכטן דיינט וועגן אונ׳ צדקה דיינט וועגן געבן
דער מיט אז דוא קענטשט איין מאל מיט דער לייט שתוקין ווערין אבר מנוחה
ווערשטו האבן פר דיא משחיתים ומחבלים זיא ווערן דיך ניאר אזו שטרק
רן זיין אונ׳ רודף נאך דיר זיין כבראשונה דאז בין א ד דיך מבטיח על זה
ווערשטו דען ניט מיט גוטן ארוי: אזו ווער איך דיך ביום ה׳הבע״ל נעמין אין
דער שול אניין אונ׳ ווער מיט דיר אונ׳ דייני מאוכים אום גיאן בהשבעות
גדולות בחרמות ונדוין ושמתית ארורים גדולים אונ׳ ויל מרעיט אויף דיר
אונ׳ דייני מאוכים זיין עליונים ותחתונים ווערט ווייטר קיין תקווה זיין
צמפלתך אזו היבט דער רוח אן לו שרייאן גאר יעמרליך אונ׳ לו ברומן אונ׳
קלאגין אוי וויא איבר דען יונגן האט עטן גרוש רחמנית עטן זייט בס
רחמנים ווארום זאלט עטן איבר איר קיין רחמנית האבן וואו זאל איך אהין
וואו אוי: וואו זאל איך אין ואנא אוליך את חרפתי איך גיא ניטט ארוי: ניטט
ארוי: איך זיטן אין חוזק און האט איר הייגט ערטט אין דריטן מאונה לו
איר געבן איך ביט אייך גאר זער לאזט איך גיאן איך בין דען יונגן דאך
ניאר אילר אזו אונ׳ ווען עטן איך ניט גיאן לאזט בין איך איך דאך נוקם אן
דען יונגן איך היאב אין היינט לאזן תפילין ליגן אונ׳ לאזן אורן וואס גר אין
פיל יארן האט ניט גיטאן ווערט עטן איך דען ניט גין לאזן דס איך ווער אונן
ארוי: אזו ברענג איך דען יונגן אום רייט אים דאס הערץ אב טוט עטן
איין רליחה אן יונגן׳ אזו ענטפערט מהו״ר משה דוא ריטע דוא רוח
הטומאה וויא זאלטטו אזו איין קשה עורף זיין אונ׳ זאלטט אוסין חטא על
פטע זיין אויף דיא עבירות ווס דוא האסט בייא דיין לעבן גיטאן זאגטטו
דוא ווילטט דען יונגן ממית זיין׳ דוא רטע דיא מאכט ווערסטו מיט
דייני מאוכים ניט האבן׳ בעזרת האל דוא מאגטט דרייא מאוכים האבן
אודר לעהן פרעג איך מלו ניטט דער נאך איך ויל דיר נאך ת״ל יתבריך
בייא קומן דיר מיט דייני מאוכים ארוי: אוטטו גין׳ אונ׳ דען יונגן טארשטו
קיין היזק טאן אן קיין גליד פון אלי זייני רמ״ח איברים׳ אים אונ׳ קיין
בר ישראל אין דער גאנצי וועלט׳ אונ׳ דיא לייט האסטו ניט זאן אז פון
היינט אן ביז יום ה׳הבע״ל אזו ווער איך אויף דיר אונ׳ אויף דייני מאוכים
גין בהשבעות וחרמות גדולים דס לא נשמע ולא נראה איז גיוואהן אין באה
שנות מנים אונ׳ דא בין איך דיר נודר תקיעת כף בפני עדה קדושה ווען
דוא ווערטט לייט לדברי זיין אזו בין איך דיר ערב בפני עדה קדושה ילו דן

ווערטט

מערטט האבן איין תיקון על ידי ווערט הקל מעליך דיך זיין דיא מחבלים
אונ׳ משחיתים דיא ווערן ניאר אזו רודף אחריך כמאז ומקדם זיין תפלות
רבים איז פיל מיר ווערן אלי בכלל תענית האבן ומתפלל שבורך זיין רק ז
נאר לייט לדברי איך בין אלז אויך דיין טובה מוטן דוא ווייטט דאך וואול מי
בין רק טוב כליאי לקרובים ולרחוקים כל המאוע לייכעם אזו היבט דער ר
אן נאר לו טרייאן אונ׳ לו קלאגן אונ׳ רידט ניאר קיין להכעיס ווארט גאר ניא
מער אונ׳ לאזט דען יונגן מיט פרידן בייא טאג נאר בייא נאכט ווען דער גאל
עולם שלופט פירט ער אים אויז דען הקדש אונ׳ נעמיט איין גרוטין מעכטיג
טטיין אונ׳ פירט אין פר דיא נייא שול אונ׳ שלאגט אין מבר בייא טאג לאזט
ער אים ווייטר גאר מנוחה בקיצור יום ד׳ זיין גאנגן והור״ר משה נאר מיט י׳
אז ט״ו לייט לון רוח אונ׳ וואלט הערן וואז דר רוח זאגט אונ׳ וויא ער זיך בזונן
האט ווארום אחר ביום ה׳ אזו ויל ר׳ משה הנ״ל גרייפן לו דער השבעה אזו
רידט מהור״ר משה מיט דען רוח אזו איז דר רוח קיין ווארט מיטב מהור״ר
משה זאגט אים גרושה טמות אין מר מכיין מהור״ר משה ליגט דען יונגן
תפילים ער לאזט זיך ליגן׳ מבר קיין שם וויל ער דארך מויט נאך זאגן דער
יונג שפראך רבי לעבין איך טאר קיין טמות מעלדן איך פרכיט איך פר מיס
מהור״ר משה איז ברוגז איבר דען יונג גיוועזן ווארום אז ער קיין טמות וויל
מעלדן אזו שפראך ער ר׳ לעבין טוט מיר וואז איר וועלט איך מעלד קיין טמות
איך אוז איך מיט אים פר האלטן איך פלאג אים אזו פלאגט ער מיר ווידר
עטן שילט עז ניט ווען איך אים ניט פלאג אונ׳ וויל טמות מעלדן אודר טאן
איין דבר שבקדושה אזו איז ער זיך נוקם אן מיר אזו קרעלט ער איך מינון
ווניג אין דיא בני מעיים אז וויא איין קאטן מיט קופרי נעגיל אונ׳ קריאלט
זיך אין מיר ארום אונ׳ שטעכיט אז וויא איין שטאכטיגר ניגיל אזו קאן
אייטל חולשית אויך מיר איז בעטיר איין טוט אז איין לעבין איך וועלט איך
ווער טאן טוט העט איך מנוחה פאר א״ם איין לעבין איז קיין לעבין פאר
פערלעהן טאג איז איין גמרא אויך דען טיט גלעגן פון ברכות האב איך נאר
איין גיזעהן דריין אונ׳ האב נאר גיזאגט א״ן דיא גמרא מאר ר׳ אליעזר שלש
משמורות הוה לילה ועל כל משמר ומשמר יושב הק״בה אז איך נאר דש גזאגט
האב זאגט ער לו מיר קום מרויז מיט מיר אז איך בין מכויז קומן זאגט ער לו
מיר דוא ליג דיך מנידר מיט גוטן מיא איך מיט דיר גיא דרייא גארין הויך
מיט דיר מנויך אונ׳ ווארף דיך מראב זאגט ער לו מיר איך וויל דיך תרבות
לערנן דוא ווילשט ענוואש נייט מיט מיר אן פאנגן גמרא ווילשטו לערנן גיא
הער איך וויל מיט דיר לערנן אונ׳ איך גיטלאגן אונ׳ גיטטאכן אונ׳ גביסן אונ׳
גיקרעלט אין פיס אין פיל יאר האט ער מיר קיין זעלכי לייט אן גיטאן אונ׳
מיר עז מכט טאג מלז פיר גחארת ווילשטו ווידר גמרא לערנן קום מיר ניאר
מיט

מיט דיינר גמרא אך פֿאר ג׳ שבֿועות אן ראש חודש האט ער מיך לאזין מין
אלט טול גין האט דאס קהל גלייך הלל גיזאגט האב איך אן היבן אך מיט לו
הא׳ זאגט ער לו מיר קום ארויז אונ׳ זאגט לו מיר תפֿילין האסטו דוא גליגט
אונ׳ זאגטשטו אך הלל איך וויל דיך אבֿת תרבית לערנן אונ׳ רייסט מיר דיא
תפֿילין פֿון קאפֿף מראב אונ׳ לו רייסט זיא מיך שטיקר אונ׳ פֿירט מיך לון
טייך אהין אונ׳ ווערפֿט איך איבר דיא מויאר אין טייך אונ׳ לאזט מיך לענגר
אז מיין חלי שעה אין טייך מיט דען קאפֿף מנאב אונ׳ זאגט לו מיר טוסט דוא
מיר דאז נאך מאלט בין איך דיך מיאות נאר היט דיך פֿאר מיר זאג איך
דיר מיט גוט פֿר דרייא וואכֿן אן שבת האב איך מבֿיסל נאר גיוואשן זאגט
ער לו מיר אבר היבסט עטוואס מיט מיר וואז נייז אן קום ארויז איך וויל
דיך רעכֿט ווערשן אונ׳ נעמיט מיך ארויז אונ׳ נעמיט איין מעשר אונ׳ שטעכֿיט
מיר אלז אין דיא הענט אונ׳ וועטשט מיך אלז מיט דען בלוט אזו וואס דיך דאס
הייסט רעכֿט גיוואשן נון רבי לעבין וויא זאל איך מאות מעלדין איך דאר
ניט רבי לעבין אונ׳ דער רוח מעלט זיך גאר ניט אן דאז מאל אונ׳ לאסט אלט
דען יונגן רידן אזו פֿרעגט מהור״ר משה דען יונגן איין קינד זאג מיר וויא
רעט ער מיט דיר אודר וואז זאגט ער ווען וויל ער ארויז גיאן אזו זאגט דער
יונג ער רעט אין מיר פיפ לט אלט וויא איין קליין היכטל אונ׳ איבט מיך אלז
וויין זאגט ער לו מיר פֿאלג מיר אלז וואז איך וויל האבן וויל איך אין פֿיר וואכֿן
אויז דיר ארויז ווען נון דיא לייט קומט וויא ער גיזאגט האט לאכֿט ער אויז
מיר זאגט לו מיר איך האב דיך גיזיבט דוא האסט מיר ניט רעכֿט גיפֿאלקס
אזו האט ער מיך אויז גלאכֿט אזו זאגט מהור״ר משה איין קינד ווייסט ער
זיך ניין לו דיר וואז ער פֿר איין פנים האט אזו זאגט דר יונג ביא נאכֿט לעגט
ער מיך ניט שלאפֿן נאר אויף דיא באנג פֿלעגיט מיך פֿון דער באנג מראב
לו ווארפֿן אזו ליג איך נאר אויף דיא בלוס ערד לאזט ער מיך ניט שלאפֿין
פֿלעגט ער זיך לו וויזן פֿר מיר אז וויא איין גרוסה שווארלי קאטן מיט מייטל
אויגן אך רבי לעבן וויל איך אייך דער לילן וואז גישעהן איז איין פאר נאכֿט
נאך מכנדר הייכט נאך מיטן אין דער נאכֿט אזו האט אן פֿאר דען פֿענסטר
גרופֿן אויף מיר אברם אונ׳ איך בין גילעגן פֿאר דען אובין אזו האט אן
גירופֿן אויף מיר דרייא פֿיר מאלט אזו שפראכֿט ער לו מיר ווען אן אויף דיר
רופֿט ווארום גיסטו ניט ארויז אזו בין איך ארויז גאנגן אזו האבן איך דיא
לייט אין דער שטובן גיפֿרעגיט אברם וואו גיאסטו היאלוכר אהין זיא קאנן
מיר אלין היכין עדות זאגן אז עז וואר איז וואז איך דא זאג אזו זאג איך לו
דיא לייט היכין איך מוז ארויז גיאן אן רופֿט אויף מיר אזו בין איך ארויז גאנגן
אונ׳ זעך איך אויף דען בעכקל פֿאר דען הויז אז איך אזו דא זיך אזו זיין
קומן פֿון שלום באחרג מראב חיילות אלפֿים ורבֿבֿות דיא דא קיין מספר

המבן

האבן גיהאַט מיט מייטל כלי זיין שפיטן אונ׳ זאבלי אונ׳ זיינה גיוועזן גרוסה
אונ׳ קליינה ממנין אונטר אננדר טייל זיינן אזו גרוס גוועזן דש זיא זיינן מיט
דיא גלייכן פיש איבר דיא הייזר גשטיגן דש האט גיווערט ב׳ שעות
איין שטיק זיינן אלז דיא חיילות פר מיר אזו פר בייא משירט אונ׳ בין גיזעסן
אלז אויף דען בענקיל איז מיר איין גרושה מורא אן גאנגין אזו זאגט דער
רוח צו מיר פערכט דיך ניט זיא טונן דיר ניטש נאך דען אז זיא זיינן פר בייא
גיוועזן איז נון אום צווייא גיוועזן זאגט ער צו מיר דוא נעם פאשט מיר דען
שטיין אויף דיר אונ׳ קום מיט מיר אזו האט ער מיך גיפירט ארויז צו דער
נייא שול אונ׳ האט מיך דארטן גישלאגן בייז אום פיר דער נאך האט ער מיך
ווידר לאזן אהיים גיאן דש האט ער א ר נון צווייא נאכט נאך אננדר גיטאן
דא שפראך מהור״ר משה איין ליב קינד דאש בטייט אלז ער ווערט באלט
אי״ה אונז אויז דיר ארויז מקוה לאליתברך איך ווער באלד גוזר זיין דאש
מעשה איך בין גגלה נאכט דריבר אויף אונ׳ טוט ת״ל יתברך איין פעולה
אלהי אבי יהיה לי בעזרי וויל איך אין בילד ארויז ברענגן דיר אונ׳ דען גאנצן
עולם אן הזיק אזו קומן דיא מלאכי חבלה אונ׳ משחיתים נאך אים אבר איך
וויל אים מליל זיין מיר המלאכי חבלה זיא ווערן אים נימר אין הענדן קריגן
ווען ער ווערט מיט גוטן ארויז גיאן אונ׳ דער רוח טוט זיך גאר ניט אן מעלדן
אונ׳ לאזט אלט דען יונגן רידן מיט מהור״ר משה אבר אז מהור״ר משה איז
מיט דיא לייט אוועק גאנגן אזו וואר דער רוח ברוגז איבר דען יונגן ווארום
זאלשטו אלי סודות מויז זאגן איך שענק דיר עש ניט אונ׳ האט אים גישלאגן
אונ׳ גביסן אונ׳ דען קאפף ווידר דיא וואנט פיל מאל גישלאגן דוא זאלשט ניט
מויז זאגן וואז איך מיט דיר ריד בקיצור עז איז גיקומן אחר אן יום ה׳ פרשת
יתרו כ״ג לחודש טבת אזו פירט מן דען יונגן אין דער נייא שול צו דער
הטבעה אונ׳ לאזט מן דען יונגן אלי דיא האר אב שניידן אונ׳ פירט אין דער
שול אונ׳ זיינן אלי דיא לומדים בפרט האלופים הדיינים זיינן אלי מיט מהור״ר
משה גאנגן צו דער הטבעה אונ׳ גאט בהיט אפשר אלפים נפשות דיא זיינן
אלי גאנגן אין דיא נייא שול איז פול גיוועזן אונ׳ אין דיא ווייבר שולן איז אלש
פול גיוועזן אונ׳ כמה מאות זייט הויזן גישטאנדן אין קהלש גארטין אונ׳
האבן צו גיהערט עניינים נפלאים אזו שפראך דער יונג צו מהור״ר משה רבי
לעבן איך וויל איך לאזן חדשו מיאת זיין ווען אן אים נאר קען בייא קומן אז
מאן אים ארויז ברענגט חדשו ער מעכט מיר דש הערץ אב רייסן ווער
מיר פיטט דראן גילעגן מיין לעבן איז דאך אזו קיין לעבן אבר איך וויל מוסר
נפש זיין אז וויא יצחק בייא דער עקידה אבר ווען מיר זעלט ח״ו ניטט מיט
אים אויז ריכטן אזו איז ער זיך דער נאך ווידר נוקם אן מיר אונ׳ טוט מיר
ענוים גדולים אן אז ניט צו דער שרייבן איז ער קרעלט מיך מינון ווינג אין

דיא

יוא בני מיועם אז ווען אן איך מיט קופרין נעגיל זעלט קרעלן אונ' ער
רעניט איך מיכן ווענינ אז ווען אן מייכם מיט מייטל גלידגי מיין זעלט
ניכין ויינטוט אי: איר לעהן מאלט ליבר אז איין לעבן אז: וויא איר מך געטהן
...לאה פעמים אין פולין עס זייכן אלי בעלי סאות איבר איר גוועזן אונ'
האבן איך ניט קענן והעלפן אונ' האבן איר: ערטט מרגיר גימאכט האבן
נאר מרגז גיוועזן האט ער זיך דער נאך נוקם אן מיר גיוועזן אונ' האט מיר
יסורים גדולים אן גיטאן . אזו וואר מהור"ר משה דען יונגן מנחם אונ'
זאגט איין קינד פרכיט דיך ניט עזרי מעם יי' עושה שמים וארץ מקוה לאל
יתברך איך וויל מים בייאקומן אונ' ווערט דיר ניט דרפין איין היזק טאן
דיר אונ' קיין בר ישראל ניט הן אשר יטנופה הן אשר אכנו פה אונ' ראט
וויל איך ת"ל יתברך מכח אל הפועל זיין אלי לייט אז ער דיך זאל ניאר זעלבי
יסורים אן טאן כמוקדם אזו נעמיט אן דען יונגן אונ' זעלט אים מנוף אין דר
היזק אויף דיא עלמרליך איבר דיא שטעט בייא דען ארון הקודש אונ' לאזט
מין בינדן העכד אונ' פיס אונ' לאזט מין אן בינדן אן איירן גיגאטיר פון
פענסטר אזו היבט ר' משה אן הערלו דוא רטע טמאקל פה גדולה וקטה
זו בין איך לפני משורת הדין נאך איין מאלט אתרה בהתראה שאין אחריה
כלום איך האב דיר שון ג' התראות גיטאן אונ' האב שואין גנוגין מיט גוטן
מיט דיר גירעט הטם יודע מיך בין אל: אויף דיין טובה מויטן איך וויל דיך
מוכיה זיין אז דוא ווערשט האבן מנוחה פר דיא מחבלים אונ' מקטריגים
איך וויל דיר קדיש נאך זאגן אונ' וויל איין שנה תמימה יום ויום תענית
דייכט ווענגן האבן חון מיאים שאין מורים תחנה אונ' מי"ר ווען מעורים
דייכט ווענן לערכל אונ' אלי וויא איר זיינן גאט בהיט זיא אין טולאלי קיינר
פר וייכן אוון אלי לדקה דייכט ווענן געבן מחד הארבה ומחד המאעיט
ואו דען ניט אזו ווערן מי"ר אונ' העדה הקדושה בלירוף הק"בה וטכינתיה
וכל פמליא של מעלה ווערן דיך מיט דייכה מאוכים מטביע זיין אונ' מחרים
אונ' מנדה זיין אונ' מחרר אונ' מקלל זיין אונ' ווער גוזר זיין אונ' מטביע זיין דיא
טרים דיא איבר דייכה מאוכים זיין ווארום ר' משה האט שון מיין נאך רייכט
גיהאט מוכטר וואז פר איין טרים דיא מאוכים זיין אונ' מוכטר וואז פר איין
אלזא זיין ער הוט מיואז שון אן גיזעהן אן זייכה תנועה אונ' אן זייכה מעשים
אזו ווער איך גוזר זיין אויף זיא זיא ווערן דיך באלף ובחמה ובקלף גדול מרויז
רייסן כלי נזק מגוף מברם המולד אן ייטזו אזו האט דער רוח גאר ניטט
געכספרט אונ' האט זיך טוט גימאכט לענגר אז איין חלי שעה:

זוא האט מהור"ר משה גיהייסן מן זאל נעאן שוועביל אונ' טייבלט קוט
אונ' זאל עס רויכן מוכטר זיין נאז . זוא האט דר רוח דען יונג אן
יהובן מריך לו בלאזין אז דר קמפף גוומרן מיט דען האלז לו גלייכן אז וויא איין

גרוט

גרוס וואסר טאן אונ׳ איז גיזאפין אין אים אלז אויך אונ׳ אב אונ׳ האט איין
שטריק צו ריסן אין צווייא פינגר דיק גווען אונ׳ היבט אן צו שרייאן הא הא
הא הא דוא בין איך דאז שמעק איך גערן ניכטס מער אן דאס שמעק איך
גערן ניסט ארויז ניסט ארויז אין דיר אכיין איך געב אויך אלים ניסט · איך
אוז נאך אין אים זיין זעקס אונ׳ צווענציג יאר דער נאך רייס איך אים ערשט
דאז הערץ אב הא הא הא עטץ זאלט איך מיט גוטן גין לאז אודר איך ווער רייטן
אויך זיין אז וויא איך האב אין פולין רייטן מזיק גיוועזן אונ׳ גראר וויל איך
אים אן שבֿת אילר זיין אונ׳ וויל אין אן שבֿת ווערפֿן אין וואסר אין פֿייאר
וויל מיט אים אויך דען הויז אכויך גין אונ׳ וויל אין פֿון הויז אראב ווערפֿן
אונ׳ מיט אים אין ווילדן וואלד אכיין לויפֿן אונ׳ וויל מיט אים ביים אויז
רייסן אונ׳ גראז אויס רייסן אונ׳ אוז איר אייטל ערד אונ׳ קוט עסין · אזו
שפראך צו אים האלוף מהור״ר הירש ריין סג״ל דוא רשע זייא ליבר (מקדש
השם בפני רבים) אונ׳ גיא ארויז ווערשטו איין כפרה האבן · אך ביסטו
מתוודה אונ׳ ביסט מחלל שבֿת וואס העלפֿט דיך דיין ווידוי אזו ענטפֿרט ער
ווידר הא הא הא הא דאז איז דאך איין קידוש השם אז איך וויז וויא אן
איך דן איז אן שבֿת לערנטט אב איין מוסר פֿון איר שטראפֿטט אייאר קינדר
מיט איר · אזו האט אן מיט אים נוסאוכותן גיוועזן לענגר אז איין שעה
אונ׳ דער רוח האט אלז גיטריאן ניסט ארויז אי ווי איכו חוזר · בקילר
מהור״ר משה האט גיהייסן אן זאל אויז נעמן שבעה ספרי תורות · אונ׳
שבעה שופרות אונ׳ שבעה ילדים · אונ׳ אלי דיא לומדים האבן זיך ארום
גישטעלט אונ׳ מהור״ר משה האט גיהייסן כל הקהל זאלן מיט אכנדר אן
היבן צו זאגן שיר למעלות אונ׳ גיזאגט וואז אן זיך זאל מכוין זיין אונ׳ זונסט
גיזאגט שאר מזמורים אונ׳ גימעלט דיא שמות דיא יוצא זיין אויז דיא
מזמורים אונ׳ דרויך גיזאגט איין תפֿלה איין יהי רצון אונ׳ כל הקהל האבן בכל
כחם אמן גיזאגט אונ׳ לאזן ז׳ פעמים זאגן ויהי נועם · אונ׳ מהור״ר משה
האט גימעלט דיא שמות דיא ארויז געכין דש איינם דיא האר זיינן פֿר מורא
אין דיא היאך גישטיגן · דער נאך האט מהור״ר משה גיפֿרעגט אויך זיין
נאמין אונ׳ אויך זייני מזונים אירי נעמן ווערשטו איר עס ניט מיט גוטן
זאגן אזו ווערשטו איר עס איבר דיין דנק מוזין זאגן · אזו מעלדט ער
איבר הונדרט נעמן נון טראכט וועלכיר איז עט · אונ׳ רידט אייטל
להכעיס ריד איך פֿרעג ניסט נאך ענק איך פֿרעג ניסט דער נאך · אזו
היבט מהור״ר משה אן צו געבן דען חרם הגדול אויך אין אונ׳ אויך זייני
מזונים דש ער זאל ארויז גין אן גוף הנער אברם הנולד אן ייטא בלי נזק ובלי
צער רק דרך אצבע קטנה שברגל שמאל בלי נזק העם אשר ישנו פה והפם
אשר איננו פה · אונ׳ האט אויך אים אונ׳ אויך זייני מזונים אחרר ומקלל
גיוועזן

אן הבו"קר רן אברהם דא איז דער אברהם אייזכטיג גילאפֿן פֿון איין
חדר אין דען אנדרן חדר אונ' האט דיא טיר היכטר זיך צו
גישלאסן כבל כחו דס מאט דיא טיר העט צו ברעכן קענין · דיא הויז
לייט האבן זייני מעשים גיזעהן · האבן זיא אלי גיזאגט ווארום לויפֿט
ער אונ' ווש זאגן לויפֿט ער אזו · דא איז איין גרוסי מורא אויף זיא
קומן · דא איז דער אברהם ווידר אין דען ערשטן חדר גילאפֿן אונ'
האט זיך גיוואלצט אויף איינר באנג דעם אופֿין · אונ' האט אן
גיפֿאנגן צו שרייאן מיט גרושה צעקה גיט וועק פֿון דען פֿענשטר · איך
וועל שטעטיגן ווער בייא דען פֿענשטר שטיט אונ' גלייך ווידר אזוא
גירופֿן וכתוך כדי דיבור איז דער רוח גיפֿלוגן דורך דען פֿענשטר
אונ' האט איין רונט לאך אז איין גראסן גרוש · אין דער שייב גיהאבט ·
אונ' דער יונג אברהם איז גילאגן מיט זיין פנים אויף דער ערד אונ'
איז איין גישלאפֿן · אונ' איז דער שלאף גיוועזן קוים ער כמעט דיא
נשמה אין זיך גיהאט : דא האט מן גיזעהן אן זיינר קליידר ליא אן
פֿוס האט איין קליין שפאלט גיהאט אונ' איז איין ווייניג דם ארויז גירונן
וואו דער רוח ארויז קומן איז · זא גלייך אבר איז דער יונג איין
ברי החדשה גיווארדן אונ' איז אויף גישטאנדן אונ' האט מתפלל גיוועזן
אונ' האט תפֿילין גילייגט אונ' האט קדיש גיזאגט ווארט פֿאר ווארט מיט
גרוסר כונה אונ' האט קריאת שמע גילערנט מיט גרוסר כוונה וויא
דער דין איז · דאס אלז דיא לייט דיא דא בייא גישטאנדן אונ' זעלביג
גיזעהן האבן · אירי אויגן גירונן אונ' גיוויינט פֿאר גרוסי שמחה
דאס דער יונג אין זעקס יאר האט ניט קענין תפֿלה טאן ווארן שבן דס
ער האט ניט קענין תפֿילין לייגן :

נון האט מן וועלכיז גלייך צו וויסן גיטאן דיא רבנים דיא אובן גימעלט
זיין · דא האבן זיך פֿאר זאמלט האלופֿים הקצינים בלירוך הבית
דין דק"ק ניקלשבורג אונ' האבן גישיקט דיא שמשים אונ' נאמנים שוהם ·
האלוף הר"ר הירש שמש ונאמן גם האלוף הר"ר משה בן מהור"ר דוד
היקסות ז"ל שמש ונאמן דק"ק הנ"ל · זיא זאלן גין אין אלי בתי כנסת
ק"ק נ"ש אונ' זאלן מכריז זיין אויז ביפֿעל אלופֿים והקצינים בלירוך
האלופֿים הדיינים · דאס מן זאל גלייך ווידר אויף טאן אלי חרמות
ונדויים ושמתות וועלכי זיין געבן ווארדן אויף דען רוח אונ' אויף זייני
מאוכים · דאס אלי זיין בטל ומבוטל · וויל דער רוח האט זיין ווארט
אונ' זיין מאונה מקיים גיוועזן · אונ' איז גאנגן פֿון דען גוף אברהם
מן היק · איז דען אן דאז ער האט מתנה גיוועזן אונ' תקטכפו גיוועזן ·
דאס מעשה איז גישעהן ביום ג' מיהר דער מארגן שטערן אויף גיט :

בנין

בליל ד׳ איז דער רוח קומן קודם חצות לבית האלוף הראש והקצין הר״ר
בער בן הר״ר שלמה פאלק ז״ל ראש הקהל · ער האט גיהייסן אי
גימיין רבי בער בעק יצ״ו · האט איין ירושלמי בייא אים אין הויז גהאט
שעלבר בייא אים איז גאסט גיוועזן דער ירושלמי האט גיהייסן מהור״ר
נפתלי בן מהור״ר משה ז״ל פון וורן · דא האט דער רוח ... דרייא מי
זיך גיבראלט אונ׳ האט גישריאן צעקה גדולה ומרה אונ׳ ו...ן דען ירושלמי
מזיק זיין אונ׳ האט וועלין זעלביג הויז מחריב זיין · דען דער רוח הא
גיזאגט דאש ער האט וון תוקע כפו זיין אויז דען יונגן אברהם צו גין א
גיטעטיגט · כון העט ער זיין ווארט מקיים גיוועזן אונ׳ איז א־ויז גאנגן
און הזיק כל ישראל זאגט דער רוח איך גיא מיט מייני מזוקים אין עולם
רום · זא קומן גיגן אונז אלפים ורבבות חיילות יאגן אונז נאך אונ׳ לאזן
אונז קיין מנוחה דאס מיר מוזר רוא האבן קענין וועגן דען חרם אונ׳
נדויים ושמתות וארורים דאס אויף אונז איז געבן ווארדן · מיר ווישן ניט
וואו מיר הין זאלן גין אודר קומן זאלין · דארום זיין מיר דיך מזהיר
דאש דוא זאלסט ווידר מתיר זיין דען חרם הגדול פון אונז · אם לאו
ווערין מיר ווישן וואש מיר טאן ווערדן · דא האט מהור״ר נפתלי הנ״ל
אים משיב גיוועזן עס האבן דוך טאן צו פאר האלופים הקצינים איר
סמטים אונ׳ נאמנים דען זעלביגן טאג וויא דוא אויז דען יונגן גאנגין
ביסט אונ׳ האבן אין אלי בתי כנסת ק״ק כ״ש מתיר לאזן זיין אלי חרמות
נדויים ושמתות פון דיר אונ׳ פון דייני מזוקים · זאגט דער רוח איך
וואס דאש וואל · אבר דאש מיז אונז קיין התרה ווער אונז האט אין
חרם גיטאן · דער מוז אונז ווידר אויז דען חרם טאן · האלוף מהור״ר
משה פרעגר האט אויף מיך אונ׳ מייני מזוקים געבן דען חרם הגדול
אונ׳ מנדרי הטבעות בשמות הקדושים זא מוז ער אונז ווידר אויז דען
חרם טאן · ער מוז אין אלי בתי כנסת אויז רופן אונ׳ דען חרם מתיר
זיין צה ק״ק כ״ש · אונ׳ מוז פון אונז מבטל זיין דען חרם אונ׳ אלי הטבעות
דאש אויף אונז איז געבן ווארדן · זא איז אך צו מארגין יום ד׳ האבן
זיך פאר זאמלט האלופים הקצינים בצירוף הבית דין הנ״ל · מהור״ר
נפתלי ירושלמי הנ״ל · זא האט דער ירושלמי גיזאגט בחרם הגדול ·
וויא דאש דער רוח בחצות הלילה צו אים איז קומן וויא דאש ער איז
וואחלום גיוועזן אונ׳ ניט גישלאפן האט אונ׳ האט אלז גיזאגט וויא דער
רוח מיט אים גירעט האט וויא איינר מיט זיין רבי רעט · אונ׳ האט
זיך דער רוח גיוויזן אין איינר גישטאלט וויא איין שווארצי קאץ אונ׳
זעהר גרוש אונ׳ פול מויגן : דיא דרייא דיא מיט אים זיין גיוועזן מיז
קיין גישטאלט צו ערקענין גיוועזט · זא האבן האלופים בצירוף האלופים
הדיינים

גוף ולער העם אשר יטלו פה ואשר אינלו פה ווערשטו איר לייט זיין ואש
טוב ואה כעים וואו דען ניט ווער איך וארגין אי״ה אחר יהי׳ האות הזאת
איין איך אויך דיר גין אית הטבעות גרולות דאש לא כטאע ולא כראה זיין
גוהרי אונ׳ ווער ארעיט זיין פולאות עליונים ותחתונים אויך דיר אונ׳ אויך
דייני אוהבים אונ׳ דוא ווערשט אית גיוואלט אויין ארויז אונ׳ איך וויל דיך לאזן
ווערפין לכותבא דתהווא רבא ווערט ווייטר קיין תקווה זיין לאפלתך ·
דרום אך זייא איר ליבר אית גוטן לייט לדברי · דא וויל איך דיר ווייזן דיא
תפלה וואש אהור״ר הירט דיין סג״ל האט אסדר גיוועזן וואש איך זאל אין
סאונה עטרה פון דיינט וועגן אתפלל זיין אונ׳ וויל דיר זיא דא פאר לייאנן
ווארט פר ווארט העיר איר לו:

רבונו של עולם אב הרחמים אדון הסליחות אל מלך חנון ורחום ועושה חסד עם בריותיו הנה אנחנו נתפלה ונתחנן לפניך שתשפיע שפע הטוב ותעשה לפנים משורת הדין עם זה הרוח אשר נתדבק ונא להנער אברהם הנולד מן ייטה והוא מקשקש בתוכו · כי אב הרחמים הקל מעליו דינו ואף גם שיש עליו עדיין דין להיות מעונש בעונשים חמורים או קלים הלא לך י״י החסד לתת עליו חסד של חנם לבל ידח ממנו כל נידח · ויעלה נא תפלתינו לפני כסא כבודיך לזכור נזכרון טוב כל הזכיות עונות הן אשר עשה הרוח הזה בעצמו או זכות אבותיו ולצרף תפלתינו שיהא מקובלת לפניך כקטורת הסמים וכריח ניחוח להשפיע עליו חסד ותחנים ולא יוזכרו לו חטאיו ופשעיו ושא נא לעונות ולפשעים שחטא ושעוה ושפשע הן על ידי עצמו הן ע״י אחרים ותעלה תפלתינו לפניך כאלו התפלל בעצמו עליו ויהי׳ לו הצלה ותשועה ותגילנו מכל המחבלים והמקטריגים הממונים עליו לדונו כפי העונשים אשר יושמו עליו ויהי׳ לו מקים מנוחה נאמנה באופן ובתנאי אם לא ישוב עליו עוד ולא יזיק לשום אדם מן בני ישראל הן זכר או נקבה · יהי ברוב רחמיך וחמלתיך תמול נא וחוס נא עליו ליתן לו שאנן ומנוחה יהי׳ לו תקנה · ואתה השומע תפלת עמך ישראל ברחמים תשמע תפלתינו ויהיו לרצון אמרי פינו לפניך י״י צורינו וגואלינו אמן:

זוא באלד ער האט דיא תפלה גהערט אזו היבט ער אן לו טרייאן דיא תפלה איז איר שון גוט אונ׳ זאגט תיכף וויד תהלים אייכט וועגן אך אזו זאגט אהור״ר משה לערך זעקז גפיטל אין תהלים אזו היבט דר רוח אן לו טרייאן גנוק גזאגט זאגט תיכף קדיש אייכט וועגן עז איז איר ניט גלעגן אן פיל זאגן אודר אן וויניג זאגן זאג נאר תיכף וויד קדיש אהור״ר משה זאגט תיכוף קדיש אזו טרייט דר רוח תיכוף וויד לעריז אייכט וועגן אך אזו לערנט אהור״ר משה זייכט וועגן אקאונ׳ זאגט אקקדיש אזו שפרעכט דער רוח איך וויל ארויז געב איר נאר לייט דרייא טאג איך וויל איך נאר אום שהן אין עולם וואו איך איין מקום מנוחה זאל קענין האבן זינטשטו דען ניט וויא כמה אלפים רבבות מלאכי חבלה אונ׳ משחיתים אום איר ארום שטענין אונ׳ זיינן יוטב ולפה אויף איין ארויז גיאן אונ׳ ווערין איך ווידר דן זיין בעמויים קטים וגדולים אזו שפראך אהור״ר משה פאר ניט דיך ניטט

רג ניסט זייא מיר נאר לייאת מיך וויל דיך מליל זיין מיר האחבלים דוא וורסט
אל דיין טאג איין זכרון אן מיר האבן זייא מיר נאר לייאת אזו טפיראך דער
רוח מיך וויל איין רוי: אבר ווען מאן מיר ווערט ניט האלטן וואז אן מיט מיר
מתנה איז אזו קום איך נאך דרייא טאג ווידר אין אים אניין : אזו וואר איין
מהור"ר משה מבטיח דרויף אז דוא זאל אלש גיהאלטן ווערן וואז אין אים
האט לו גיזאגט אונ׳ ער וויל נאך מער טאלפון זייכט וועגן וואז [illegible] האט
ניט לו גיזאגט דאס ער זאל מנוחה האבן אזו לאזט מהור"ר משה דען יונגן
ווידר גיאן אין הקדש אניין אחר ביום ב׳ וואלט אן דען רוח ווידר משביע
זיין אין דער נייא טול אזו האבן זיך גיזאמלט אלפים לייט אין דער טול איז
ניט מיגליך גיוועזן דאס מהור"ר משה מיט דען ב"ד האט אין דער טול אניין
גיקענט איז דש ב"ד מיט מהור"ר משה ווידר לו רוק גאנגן אונ׳ האט דיא
הטבעת אב גליגט מיך נאך מיטאג האבן גיאייכט דער עולם ווער זיך
דער וויל פר לויפן אבר דער עולם איז גאט בהיאט זיא פירט אין דער
טול גבליבן בקיצור מען האט נאך מיטאג ווינגר אין דער טול אניין גקנט
מדרבא דער עולם האט זיך נאך מער גיזאמלט · בקיצור האבן האלופים
הראשים והקצינים מהור"ר משה מיט דען ב"ד י"ן גפירט אין דער אלט טול
איז אין איין אויגן בליק דיא אלט טול אויך פול גיוועזן אונ׳ אלי ווייבר טולין
יהודים אונ׳ ערלים איז אלז דער לו גילאפן בקיצור האט אן דען גרוטן
לייכטר מראב גיטאן וואז דא הענגט לווישן דען ארון הקודש אונ׳ אלמעמר
אונ׳ האט דען יונגן מיט איין שטול אין דער היך גהאנגן פר דען ארון הקדש
אונ׳ מהור"ר משה האט אים ווידר מתירה גוועזן בשם [illegible]דה הקדושה בלירך
אל דיא עולמות מעלה ומטה וויא אך אובן פר מעלט שטיט ער זאל מרויז
גין מגוף הנער אברם הנולד אן יטא בלילער ונזק העם אמר ישנו פה והעם
אמר איננו פה רק דרך אלבע קטנה מרגל שמאל · באם אוב ער ווערט מיט
גוטן מרויז גיאן אונ׳ ווערט מקדש שמו ברבים זיין נגד יהודים וערלים
ווערט דער קידוש השם מכפר זיין אויף דען חילול השם וואז דוא כל יאיך
האסט מחלל השם גיוועזן אונ׳ עז זיינן כמה מאות ערלים אום דיא טול
ארום גשטאנדן אן דיא פענסטר פון דיא טולין אונ׳ האבן וועלן זעהן וויא
דער סוף ווערט זיין · בקיצור מהור"ר משה האט אן היבן לו זאגן
הטבעות דאס לא נשמע ולא נראה איז גיוועזן אונ׳ דאס מיטלכם איז איין
מורא אן גיגאנגן אונ׳ דער רוח האט גישריאן זעלבי קולות וואז זיין לעבט
טאג איז ניט דער הערט גיווארדין · אונ׳ איז גאר אונטר טעניג גיווארן
אונ׳ גאר קיינם קיין ביז ווארט געבין נאר דאס האט ער גרעט לו מהור"ר
משה ער האט מוריד דמעות גיוועזן אין דער הטבעה אזו זאגט ער לו
אים ווין דיך דיא אויגן מויז דען קאפף ארויז אבר ווייטר האט ער קיין

ביז

פיז ווארט גירעט · בקיצור מהור״ר משה האט זיך פיר גינומן ניט אב
לאזין דאס מאלט ער אוז ארויז · אזו היבט דער רוח אן צו טרייאן האלט
איין מאל שטיל איך וויל ארויז איך וויל ארויז נעם נאר מייני מאונים אויז דען
הרפ־ייא לאזין איר קיין מנוחה מיאין · אזו שפראך מהור״ר משה דוא מיט
יימה מא..ים פאר בלייבן אלז אין חרם הגדול ביז דוא ארויז ווערשט אויז
..ן יונגן ב..ק ובלי נער פון אלי זייני רמח אברים מכלל הן מתה שמע
..ו ווערשטו א..ויז גין אוי דער חרם מאילא אויז אונ׳ ניט אלייכט איר ווען
אלטן וואס איר האבן מיט דיר מתנה גיוועזן כל הקהל ווען איר אלי בכלל
וקבל תענית אויף אונז זיין · ערב ראש חודש אדר הבעל אלז וואז האט אן
יהובן צו פאסטין חוץ מעוברת ומניקות אונ׳ קיינר זאל אויז דער טול גיאן ·
זאל פון דיינט וועגן צדקה געבן · אזו היבט דער רוח אן צו טרייאן מיא
צדקה העלפט איך גאר ניסט · ונדרן איר זאלט דז בית עלמין אב מעסן אונ׳
קערצין לבית הכנסת געבן צו נירות של תפלה · ווען איר ווערט דש טאן
אונ׳ ווערט איר האלטן וואז איר פר שפראכן האט · זוא וויל איך נאך
אייערן ביגערן ארויז גיאן פון דען יונגן זיין גוף · נייארט איר זאלט איר
צייט לאזין י״ב חדשים · אין דעם זאגט ער ווידר י״ב יום · האט מהור״ר
משה בצירוף כניפתא קדישא ה״נל אים ווידר גיאנטווארט · וואז איר דיך
מבטיח זיין · זאלשטו דיך פר לאזין דז איר אלז ה לטן וועלן אונ׳ דוא זאלשט
בטוח דא מיט זיין · באופן זאת דש דוא זאלשט גלייך ארויז גין פון דען יונגן
זיין גוף און היזיק אונ׳ אוהן פר צוגליכקייט כלל וכלל · איר ווייבן ניט פון דא
אב ביז דוא ארויז גיסט וואט ווילשטו דיך מיט גיוואלט צווינגן לאזין · דוא
זאלשט ליבר אין גוטן ארויז גיאן · דא אנטווארט דער רוח אין י״ב שעות
וויל איך ארויז גיאן אונ׳ וויל אייך אייערן ווילן דער פילן · האט מהור״ר משה
אים ווידר גיאנטווארט איך גיב דיר ניט איין שעה צייט · זוא האט מהור״ר
משה ברעה גיהאט גלייך ווידר אים מיט זיינה מאונים משביע צו זיין אים
שמות הקדושים כמקדם · דא האט דער רוח מיט איין ביטרין איין
קול אן גיהובן פורלטואס צו טרייאן בלשון בקשה ותחנונים · איר
בנירחמנים איר זייט אייך ארחם אויף דעם יונגן · ווארום זייט איר אייך
ניט מרחם איבר מיך · ווייא זאל איך ארויז גיאן פון דער חיפשי דירה אונ׳ פון
איין גוף טהור וקדוש אז וויא דער איז · עס איז איר ניט מיגליך דש איך פר
י״ב שעות ארויז גיאן קאן פון כמה טעמים וועגן דיא בייא איר פר שלאסן
זיין · דארום ביט איך אייך איר זאלט איר י״ב שעות צייט געבן דא ווערט
איר זעהן דז איך וויל איינה ווארט האלטן אונ׳ אין מאונה · באופן ובתנאי
דש איר איר זאלט אך האלטן וואס איר איר היינט מבטיח גיוועזן · באם
לאז ווער איך נאך ג׳ יום ווידר אין דעם יונגן זיין גוף קומן · דא זאגט
מהור״ר

21

מהור"ר הירש דיין סג"ל טוא אזו איין סבומה באל עליון דז דוא ווילשט כמ
י"ב טעות ארויז גין · זא פֿאנגט דער רוח אן לו טרייאן מוי לי מוי לי ע
איז איך ניט מותר דער דיבור · ווען איר דער דיבור מותר ווער לו רידן
זא ווער איך ניט מער אין דיא הענד פֿון דיא מחבלים · אבר דאס וו
איך טוהן איך וויל אייך תקיעת כפי זיין דט איך וויל נאך י"ב טעות ארוי
גין · דא ווערט מיר זעהן דט איך איין ווארט האלט אונ' אי אמונה · דא
האט מהור"ר הירש הנ"ל אים גיאנטווארט וויא ווערן מיר דאס וויסן דט דו
ווערסט ארויז גיאן פֿון דעם כער זיין גוף · אפֿטר ווערסטו אונז מוזן או
ווערסט דאך ניט ארויז גיאן · דא זאגט דער רוח · דאס זאל דער סימן
זיין · איך ווער ארויז גיאן דורך דער קליין ליא אן זיין פֿוס אונ' איך
ווער איר מאכן איין לאך אן איינר טייב' אין פֿענשטר אונ' ווער מייני
וועג גין זא האט ער תוקעכפו גיוועזן דא פֿראגט אים מהור"ר מטה
וויא ער הייסט מיט זיין נאמן דען ער מוז פֿר אים מתפלל זיין · דא
אנטוואורט דער רוח מיר דט לעהן מאל · שמואל איז זיין נאמן · ער
איז איין ראש מדינה גיוועזן · אונ זיין פֿאטר האט גיהייסן ר' מענדל
אונ' זיין עלטר פֿאטר האט גהייסן ר' איכל · אונ' זיינן מוטר האט
גיהייסן בילה · אונ' דער רוח האט זיין מוטר מיט קללות גיפֿלוכט :
דא פֿראגט אן אים ווארום ער זיין מוטר פֿלוכט · דא אנטווארט דער
רוח ווייל זיא האט אים אן גירייצט לו אלי ביזי זאכן · ער האט זיך
גיזאגט כסף וזהב מיט אום רעכטן אונ' ווידר לו אום רעכטן אן גיווענט ·
דער רוח זאגט ווייטר איין מוטר האט איך אן גירייצט לו מחלוקת ·
ער האט מורה גיוועזן אונ' האט זיך ניט גישעמט דאס ער אלז ביז האט
גיטאן אזש גיגן השי' איז · ער האט אך לוויא רבנים גהרגת ·
נעמליך מהור"ר מילך ר' העכרלש ז"ל אונ' מהור"ר אהרן רבי ליב ז"ל ·
ווייל זיא אים גישטראפֿט האבין מחמת זייני ביזי מעשים · ער האט
אך גירוט דיא יהודים גיזאכט בק"ק (כראל) איז דער כלל ער האט
עובר גיוועזן אויף תרי"ג מצות · ער האט זיך מכוון גיוועזן מורד לו
זיין והעיס גיגן הק"בה · נאך דעם האט דער רוח ווידר מיט כוסה
אן גיהאלטן דאס זיא אים נוך י"ב טעות זאלן לייט געבן · אין דעם
אבר איז גיווארדין מנחה לייט האבן זיא אזון מתפלל זיין. זא האבן
זיא מתפלל גיוועזן אין דער בית הכנסת וואו דער יונג אברהם גשטאנטן
איז · וויא עט האט וועלן נאכט ווערין זיין זיא ווידר היים אין אירה
היזר גאנגן. אונ' דער יונג אברהם איז גאנגן לו זיינר הערברג אין
הקדש וואו ער איט דער ערשט גיוועזן איז · וויא עט נון קומן איז דיא
זעלביג נאכט קודם עלות השחר מיהר דער מארגן שטערן אויף גיט
אל

גיוועזן אלי דיא חדשים אונ' מזלות אונ' אלי טאג אונ' שעות אונ' גינעכט אלי
שרים אונ' מאוכים דאז האט גיווערט לענגר אז איין שעה · דר נאך האבן
כל הקהל בכל כחם אונ נאך גיזאגט אונ' האבן גשריאן אלי מיט מאזלט ז'
פעמים לא טמא פוק טמא · מהור"ר משה האט כל הקהל פֿראן גיזאגט וויא
זיא זיך זאלן מכוין זיין אונ' זאגן דיא ליבט אויז לעשן אונ' אלי דיא ז' סופרות
האבן אלי מיט איין מאזלט אן גיהובן ז' שברים צו בלאזן אזו האט דר רוח אן
היבן צו שרייאן דש אן דם קול גיהערט האט בייא דר אזלט שול עס איז זיין
טאג קיין זעלכיט יעמרטליך קול דער הערט גיווארן פֿון אליר . ליא קולות
האט ער גישריאן אונ' דען יונגן אויך גיבלאזן אז וויא איין פֿאס אונ' אין אים
הין אונ' ווידר גילאפֿין אויך אונ' אב פֿון קאפֿ' אין דיא פֿיס אונ' פֿון דיא פֿיס
אין קאפֿ' דש גרושי חדושים איז צו זעהן גיוועזן אונ' איין רויך איז אים אויז
דעם אויל גאנגן איז זיין לעבי טאג ניט גיזעהן נאך דר הערט גיווארדן מאס
אז וויא איין רעגן בוגן איז דר רויך גיוועזן דר אים אויז דען אויל איז גאנגן
בלאב אונ' שווא-ן אונ' רוט איז אים אויז דען אויל גאנגן · אונ' ניקט אנדרשט
אז מיטל גרין אונ' שרייא גטאן איך פֿרעג ניקט דר נאך איך פֿרעג ניטט
דער נאך איך גיא ניט הרויז וויא קאנסטו איך מתקן זיין דיא טאבֿיל מיט
אייני עבֿירות זייכן נאך פֿול דרייא זייכן ערשט אב גיזעקט גיווארן · איך
וויל איך משוה זיין מיט אייך אונ' וויל דען יונגן אן שבת מנוחה לאזן וויל אין
לאזן עסין וואז ער וויל אונ' וויל אים גאר ניטט טאן אן שבת · זייכן פֿיל
לואר ם מופֿלגים אן דער שול ג' וועזן אונ' האבן באמת וועלן האבן מהור"ר
משה זאל זיך מיט אים משוה זיין תמאר ווערט אן אים ניט ארויז ררעגנן
ווערט דר קידוש השם ח"ו קומן לידי חלול השם · אבר מהור"ר משה שפראך
איך גיא אין קיין השוואה מיין ער מוז גאר ארויז על י"י בטחתי איך וויל אין
שון תרבות לערכין אז ער אים שבת זאל ניטט טאן פֿר שבת וויל איך אין לאזן
בינדן אונ' וויל אים אין דר היך אן הענגן אזו אז ער גאנץ שבת הענגין ·
האלוף מהור"ר הירש דיין סג"ל האט גזאגט מיר וועלן תיכף וויד מטבע
זיין דען שם דר איבר דען אבֿן איז אז ער קיין שטיין אין זאל קעכין אין דער
האנד נעמן · בקיצר מהור"ר משה מיט אים ווידר מיט גוטן גרעט אונ' מיט
אים נושא ונותן גיוועזן וויא אים צו העלפֿן איז זוא האט דער רוח ווידר מיט
גרושי חולפה אין אב גיענטפֿרט · זוא האט מהור"ר משה ווידר זייני
השבעות גיברויכט אונ' ווידר אויך אים אונ' אויך זייני מאוכים חרם הגדול
גיגעבן · דר רוח האט זעלכי שרייא גיטאן אז זיין טאג איז לא נשמע ולא
נראה גיווארן זעלכי יעמרטליכי קולות דש דר רוח גשריאן האט פֿון אליר לייט
בשעפֿרים האט ער קולות גימאכט אונ' האט דען יונגן אויך גיבלאזן אונ'
גווארפֿין אונ' גשפיהן אויך מיטלכם · בקיצר מהור"ר משה האט אים

וועלן

וועלין זן דריטן מאל מסביע זיין אונ׳ שעלין דען חרם געבן אויף אים אונ׳
אויף זייני מאוכים · זוא היבט דר רוח אן זו שרייאן בקול רם האלט אבישל
שטיל ניך האלט אבישל שטיל נאך מהור״ר משה האלט אבישל שטיל זוא
ספראך מהור״ר משה זו אים מאר רשע חזור בך אונ׳ זייא מקדש שם הגדול
ברבים אונ׳ גיא מרויז מגוף הנער אברם הכולר אן וייטאבלי נזק ובלי צער
העם אשר ישנו פה ואת אשר איננו פה ווערט דר קידוש השם בודאי איין
כפרה זיין אויף אלין דען חילול השם וואש דוא דיין טאג געטאן האשט · אונ׳
ענטפֿרט דר רוח וויא וועלט עטן מין גרעסטרין קידוש השם האבן וויא עט״
געהפט וויא אן איך דן מיז איך וויל דען יונגן ניאר אילר זיין איך ביט אייך
לאזט איך גין זייטן איך ניט מרגז איך בין איך דאך נוקם אן דען יונגן עטל״
מכט אלז נאך מרגיר איך וויל אין דאך לאזן עסין אלז וואש ער וויל ווייטר לאזט
איך נאר גין · אבר מהור״ר משה גיבט גאר ניסט אויף זיין בעטין אונ׳ היבט
אן ווידר זו זאגן שמות קדושים · אונ׳ געביט ווידר דען חרם הגדול · זוא
היבט ער אן זו טרייאן כמקדם · דש האט געווערט ביז אום מיטאג האט אן
אלז מיט אים אן געטריבן · דר נאך איז אן גאנגן פֿון דר הטבעה אונ׳ דער
יונג איז ווידר זיין ווטגס גאנגן אין הקדש אניין · אבר דער רוח וואר תיכף
נאך דר הטבעה גאר אונטר טעניג אונ׳ נכנע אונ׳ האט גאר קיין כח ניט
גיהאט אונ׳ דען יונגן גאר ניסט אין אילר געוועזין · דען פֿרייא טאג דער
נאך אונ׳ פֿרייא טאג זו נאכטס האט ער אים לאזין מרין אונ׳ וואשין אונ׳
קידוש לאזין מאכן אונ׳ לאזין עסין אונ׳ טרינקן אונ׳ גילאזין לוסטיג זיין אונ׳
לאזין בענטשן (אזואן) וואז ער אים לענגר אז אין זעקס יארין האט ניט לאזן״ לו
קומן · איז איין גרושי שמחה אויף דען יונגן אונ׳ אויף דיא לייט געוועזן
ווארום ער האט אים זוכטט אלט דש מייכסטי אן שבת דן געוועזן אונ׳ אליר
געוועזן אונ׳ ניסט לאזן עסין גאנץ שבת · כלל העולה דער יונג איז גאנץ
געווארן אז וויא נייא געבארן · דר יונג האט זיך תהלה לאל יתברך ווידר איין
גיבראכט אין שבת האלטין אונ׳ אין עסין אונ׳ טרינקן וואש ער אין זעקס
יאר פֿר זוימט האט :

בקיצר אן זונטאג איין שעה פֿר מנחה איז מהור״ר משה גאנגן
אונ׳ האט ווידר דען יונגן גנומן אונ׳ האט אין גפֿירט ווידר
אין דיא נייא שול אונ׳ האט מיט זיך גינומן לוואנציג אודר דרייסיג לומדים
אונ׳ דען יונגן געזעלט אויף דען אלמעאר אנויף אונ׳ ווידר אן גיהובן מיט
אים זו רידן הער איך זו דוא רשע טמא מטמא קליפה גדולה וקטנה וואס
ווששו פֿאר איין קשה עורף זיין אונ׳ ווילסט איר ניט פֿאלגן איך בין דאך אלז
אויף דיין טובה מויטן דער ווארטן דש איך וויל דיך אליל זיין מיר האוהבלים
ומקטרגים דוא זאלסט גאר ארויז גין מגוף הנער אברם בן ייטא בלי
נזק

הדיינים גיטיקט אונ׳ גיבאטין דען אהור״ר משה פרעגר יצ״ו דאס ער זעלבשטן זאל גין אין אלי בתי כנסת בק״ק כ״ט · אונ׳ זאל אכריז זיין אונ׳ זאל מתיר זיין אלי חרמות ונדויים ושמתות פון דען רוח אונ׳ פון זייני מזיקים דהייני יום ג׳ לו אובנט האט מן מכריז גיוועזן דען כרוז אין בית הכנסת פון בית המדרש אונ׳ לו מארגין ערב ר״ח אדר אין דר אלט שוהל׳ אונ׳ לו מנחה אין דער נייא שוהל. אך האבן דש בית דין גוזר תענית גוועזן דען ערב ר״ח בק״ק כ״ט · אונ׳ האבן אך סך חות גיזאגט וועגן דיא חרמות

אונ׳ השבעות דיא גישעהן זיין:

דאש איז דער כרוז דש קהל הקודש האבן לאזן מכריז זיין:

דא איז מן מכריז וואודיע וויא אלי מענטן גזעהן האבן כי ק״ וב יי׳ לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת ורצון יראיו יעשה ואת שוועתם ישמע ויושיע בעניין דש דער רוח איז אויז דען אברהם גאנגן אונ׳ וואז האט דא בייא באסירט · אונ׳ מן האט חרמות ושמתות אונ׳ השבעות גדולים ונוראים געבן אויך דען רוח אונ׳ זייני מזיקים באריכות גדול מיט אלי שטאריק אונ׳ פעסטיקייט אונ׳ בתנאי מתנה גיוועזן ווען ער ווערט פאלגן · זוא זאל דער חרם בטל ומבוטל זיין כחרס הנשבר לא שרירן ולא קיימין · בכן איז מן דען כרוז מכריז אין אלי בתי כנסת בלירוך קודשא בריך הוא ושכינתי׳ וכל משרתי לבא מעלה בעולמות בריאה יצירה עשיי׳ וגם זאת זה לעומת זה עשה אלהים בחצריהם ובטירתם ובמדורים וכל היתידות בחצר סביב לא שכן נחושת ובהסכמות כל כישתא קדישא ואם התנאי אשר הותנה ווערט מקויים ווערן · דש הנער אברהם וועלכר גיבארן פון דער משה יוטה · ווערט אזו פר בלייבן בלישום נזקולער אונ׳ יעשוועוען בר ישראל וועלכר דא אודר ניט דא איז ווערן אלי זיין מוהני הזיק אונ׳ מוהני לער פון ביזעטן רוח דש זיין נאמן איז שמואל וועלכר גיבארן איז פון דער משה בילה אודר אנדרי נעמן וויא ער האט אונ׳ דש ער גיוועזן אין דעם יונגן אברהם גיבארן פון יוטה · אזו זאלן אלי חרמות ושמתות ונדויים וארורים והשבעות וואס מן געבן האט הן אויך דיא מזיקים פון דען רוח אודר אויך דען רוח זעלבשטן · זיין אלי בטל ומבוטל כחרס הנשבר אונ׳ איז ניט מער אויך זיא קיין השבעה אודר חרם אודר אלה וקללה ונידוי אודר שמתות אונ׳ זיא זיין לדיג פון אלי השבעות אונ׳ חרמות ואלות וקללות שמתות ונדויים וארורים דש אויך זיא געבן ווארן אלהיא אין ק״ק כ״ט באופן ובתנאי דש דער רוח ניט זאל קומן להכעים אין קיין בן אדם אין עולם עש מאג זיין דש דער בן אדם וואכלום איז אודר אין סלאף לו חלום קומן מעכט לו איין מאן אודר פרויא בחור אודר בתולה איין יונג אודר קינד איין זקן אודר זקינה אין דער אודר אנדרי מדינה אין ישוב אודר אין דער מדבר אויך דען ים אודר אין אנדרי בעך וואסר · גון זאל זיך יעטוועטר

מענטש מאלכית צו הערצן טאן זאל גין אין גאטיש דינסט צו דינן בירא׳ה
באהבה · דען הש״י ב״ה גיבט שכר דיא לייט דיא אים דינן אונ׳ זיין וויל
טאן · אונ׳ גיבט אך דען עונש דען זעלביגן עובר זיין אונ׳ טון זיין ווילן ניט ·
אונ׳ הש״י ב״ה זאל געבן שפע טוב ורחמים צו אונז אונ׳ כל ישראל אמן סלה ·
עד כאן ·

דער יונג אברהם האט גאר ווייניג כח אין זיך גיהאט אין זיין גאנצן
גוף אונ׳ איברים ער האט מאט קיין כח גיהאט דש ער האט
גין קענין : דען דער רוח האט אים זיין כח גינומן פון רמ״ח איברים · ניך
איז איין היץ אויף אים קומן כמאט של גיהנם · אונ׳ איז קראנג גילעגין ·
זוא האבן הקליכים האלופים ביפולן אז זאל אים זיין בעט דווקא אין בית
המדרש מאכן אונ׳ האבן ביפולן אונ׳ גיבאטן דער אהור״ר משה זאל אים
משמר זיין אונ׳ דין אכט נעמן על כל פנים פירליג טאג אונ׳ נאכט נאך אננדר ·
אונ׳ זאל אים אן העגגן קמיעות אונ׳ שמות הקדושים אים צו היטן :

ויהי אונ׳ עס איז רומן מאנטאג צו נאכט ד׳ יום לחדש טבת זיין זיא
גיזעסן אין בית המדרש אונ׳ אהור״ר משה איז בייא זיא גיזעסן
אונ׳ האבן גילערנט אין ספר זוהר נאך מיטן דער נאכט · דא האט דער
יונג אברהם מן גיהובן לעקה גדולה וצרה בזה הלשון · שמע ישראל · דא
האבן זיא אים גיפראגט ווארום ער זוא שרייט · דא זאגט דער אברהם דער
רחמטיט גיגן מיר אונ׳ האט איין איהל שטיין אויף זיינר אקסיל אונ׳ זאגט
צו מיר ווען מן אים ניט ווערט האלטן דיא תנאי׳ דיא מן מיט אים האט אויז
גינומן · וויל ער ווידר אין מיר קומן אונ׳ וויל מיך שלאגן מיט דען איהל
שטיין דש ער אויף זיין אקסיל האט · אבר ער שטיט אויזר פיר איילן פון
מיר · דען עס איז אים ניט מותר אין ארבע אמות צו קומן · ער
רעט אך מיט מיר זוא שפאטשי ווארט אונ׳ זאגט איך בין אין דיר גיוועזן
אין אז זעקס יאר עס וועד מיר קיין מוג טונקיל גיווארדן אונ׳ קיין
גיזונטהייט גימאכגלט · ער האט מיך אך ניט מויק גיוועזן ניט אין זומר
אודר ווינטר ווען איך טאן בין מיט דיר נאקיט אין דיא גרוטי קעלט אין
ווינטר גאנגין · האב איך דיך דאך ניט מויק גיוועזן · אונ׳ אילונדרט
ליגסטו אונ׳ ביסט קראנק · איך וויל דיר איין עצה געבן · דוא זאלסט
פון דיר אב טאן דיינה שמות אונ׳ קמיעות אונ׳ גיב מיך רשות ווידר
אין דיך צו קומן כמקדם דוא זאלסט גלייך איין בריה חדשה זיין :
לסוף זאגט ער צו מיר דאס מן זיין דין גרינגר גימאכט האט · צו
פאר האט מן אים דן גיוועזן דורך דיא מחבלים פיר מאל אין איין טאג
אונ׳ אילונט לווייא מאל אין איין טאג · אונ׳ ווען מן אים דיא תנאים
האלטן ווערט דאס מן מיט אים האט אתנה גיוועזן · ווערט איין לייט
קומן

קומן דאס מן אים כלל ניט מער ווערט דן זיין · כייארט זיין וואולטג
ווערט זיין אין דער מדבר וואו דיא ליליתֿ איז · אבר ער מוז זיבצליג
יאר איין רוח זיין · פֿירציג יאר זיין טאן פֿאר בייא מוז ער נאך דרייסיג
יאר איין רוח זיין · נאך דעם איז איין פסק מן השמים אויף אים אז מן
אים מיט וועלכֿי דינים ווערט דן זיין · נאך דעם האט ער מיר ביפֿולן
וואס מן ניט האט מיט אים אתנה גיוועזן בטעת הטבעה דען ערשטן
זוגן דאס לו מיר ווערט גיבארן ווערן · זאל איך נאך זיין נאמן שמואל
היסן לוזן · אך איז ער מיך מזהיר בהזהרה גדולה דאס איך זאל איין
יראחטא זיין אוני׳ זאל גיווארנט זיין אלותֿ לו טאן · אוני׳ זאלשט שטעטליך
גיווינליך זיין תהלים זייגט וועגן לו זאגין · אם איז דער רוח וועק גאנגן
אוני׳ ניט ווידר קומן · אוני׳ פֿון דעם מאלט מן איז דער יונג אבֿרהם ווידר
גאנגין אוני׳ ווידר גיזונט גיווארדן אוני׳ זייני איברים זיין אלי ווידר גיזונט
גיווארדן · אוני׳ איז פֿרום אוני׳ גוט גיוועזן אוני׳ איז אלותֿ נאך גאנגן ·
אוני׳ פֿון דעם מאלט מן אוני׳ ווייטר איז ת״ל בייא אונז ניט גיוועזן · יגון
ואנחה · אין פֿרץ ולווחה · אשרי הגבר אשר יבטח ביי׳ יזכה לעלות
לציון עיר הנדחה · בשמחה וששון להלה ושמחה:

והנה אתם אחינו בני ישראל ראו תראו מי כיי׳ אלהינו בכל קראינו
אליו אל אלהי הרוחות יי׳ הוא בשמים ממעל ועל הארץ מתחת
אין כמוך באלהים יי׳ ואין כמעשיך מי ימלל גבורות יי׳ ומי יספר כל
נפלאותיך · ובכן המעשה אשר עשה משה לעיני כל ישראל נראה עין בעין
וכדי שלא יהיה האמת נעדרת ולבד שאר מעשי וסגולות אשר עשה בק״ק
כ״ט בפרט אלו נשים המקשים לילד רבים · וכן שלימים נידון
ויגידון עליו כי חפץ יי׳ בידו יצליח ועושים פירות כדי להיות
לזכרון לדורות · ניתן לכתוב במגילת ספר בעט ברזל
ונספרת פה ק״ק ניקלשפורג קריה עליזה קריה
נאמנה אלהים יכוננה לעולמי עד כי תבנה
ירושלים וציונה · שמה נזכה כולנה:
לעלות בגיל ורננה · שלשפעמים
בשנה:

אמן

אין דיא צייט דש איין פֿרויא וויל איין קינד גיווינן
זאל דיא זעלבין דיא תחינה זאגן :

מְנַהֵר צִפְּעוֹת רָאָה תִּרְאֶה אֶת אֲמָתֶךָ
הַזְכַּרְתַּנִי וְלֹא תִשְׁכַּח אֶת אֲמָתֶךָ
וְנָתַתָּה לַאֲמָתְךָ זֶרַע אֲנָשִׁים וֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
יִתֵּן שְׁאֵלָתִי כְּאַיָּל תַּעֲרוֹג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים
אֲבַקֵּשׁ מִמְּךָ רַחֲמִים וַחֲסָדֶיךָ לִפְתּוֹחַ
לִי פֶּתַח שֶׁל רַחֲמִים לְהוֹצִיא הַוָּלָד מִקִּרְבִּי
בְּשַׁעַת הָרְאוּיָה לְלֵידָה עַל כֵּן אָנָּא יְיָ קַבֵּי
קוֹלִי זַעֲקָתִי מַלְאֲכֵי רַחֲמִים הַמְּמוּנִים עַל
הַמַּשְׁבֵּר שֶׁתִּשְׁמְרוּ לִי שֶׁלֹּא יוּכַל הַהִיא
סִטְרָא בִּישָׁא לְהָרַע לִי וּמַעֲלִין לְהָנֵי קוֹלִין
לַמְּמוּנִים עַל הַפֶּתַח וְלֹא הַהִיא סִטְרָא
אַחֲרָא לְקַטְרֵג כֵּן יְהִיֶה תְּפִלָּתִי לֵאלֹהַי
לְהַקְדִּים לְהַכְנִיס קוֹלִי לְהַמְּמוּנִים עַל
הַפֶּתַח כַּד יָתִיבָא עַל מַתְבְּרָא
הִנֵּה וַיַּעֲנֵה לִי אָמֵן אָמֵן
אָמֵן סֶלָה:

אמן אמן אמן סלה

[illegible]

